

BEOORDELINGSRAPPORT

Beperkte opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding
Sociaal-Juridische Dienstverlening
voltijd/deeltijd

Hogeschool van Amsterdam

BEOORDELINGSRAPPORT

Beperkte opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding
Sociaal-Juridische Dienstverlening
voltijd/deeltijd

Hogeschool van Amsterdam

CROHO nr. 34641

Hobéon Certificering

Datum

12 december 2012

Auditteam

De heer drs. G.J. Stoltenborg
De heer mr. M. Sonneveld
De heer mr. H.J.L.M. van de Luytgaarden
Mevr. K. Schouten

Secretaris

De heer drs. G.W.M.C. Broers

INHOUDSOPGAVE

1.	BASISGEGEVENS	1
2.	SAMENVATTING	3
3.	INLEIDING	7
4.	OORDELEN OP NIVEAU VAN DE STANDAARDEN	9
5.	ALGEMEEN EINDOORDEEL	27
6.	AANBEVELINGEN	29
	BIJLAGE I Scoretabel	31
	BIJLAGE II Opleidingsspecifieke eindkwalificaties	33
	BIJLAGE III Schematisch overzicht opleidingsprogramma	35
	BIJLAGE IV Programma, werkwijze en beslisregels	51
	BIJLAGE V Lijst geraadpleegde documenten	57
	BIJLAGE VI Overzicht auditteam	59

1. BASISGEGEVENS

De opleiding heeft in de vorm van een Addendum bij dit rapport een overzicht van de basisgegevens geleverd, conform de daartoe door de NVAO uitgebracht richtlijnen in het document *Basisgegevens opleidingsbeoordelingen – Indicatoren en definities, 11 september 2012*.

2. SAMENVATTING

De opleiding Sociaal-Juridische Dienstverlening (hierna: SJD) leidt studenten op voor posities op de arbeidsmarkt die liggen op het raakvlak van maatschappij en recht. Dit type opleidingen, waarbij sprake is van een gecombineerde vakinhoud van zowel juridische, sociale en methodische studieonderdelen, laat gemeten over de afgelopen jaren een gestage toename zien van het aantal studenten. Alleen al in Amsterdam volgen inmiddels meer dan 1100 hbo-studenten een SJD opleiding. Wij merken op dat een opvallend hoog aantal studenten, dit in vergelijking met andere SJD opleidingen in het land, deze opleiding volgen in deeltijd, namelijk 200. Bij andere opleidingen ligt dit aantal veelal onder de 100 deeltijdstudenten. Ook met een SJD-voltijdvariant met een instroom van rond de 400 studenten is deze SJD opleiding aanmerkelijk groter dan andere SJD opleidingen.

In totaal kent de Hogeschool van Amsterdam zeven domeinen. De opleiding SJD maakt binnen de Hogeschool van Amsterdam deel uit van het domein Maatschappij en Recht. Tot dit domein behoren opleidingen waaronder de master opleiding Social Work en de bachelor opleidingen Toegepaste Psychologie, HBO-Rechten, MWD, SPH, CMV en Bestuurskunde.

De opleiding positioneert zich binnen de grootstedelijke context van Amsterdam en onderscheidt zich, zo geeft de opleiding aan, van andere SJD opleidingen door deze inkleuring. Verreweg de meeste studenten zijn afkomstig uit Noord-Holland en in het bijzonder uit de agglomeratie Amsterdam. Verder, zo geeft de opleiding aan, vervult zij voor een forse deel van haar studentenpopulatie die zeer divers is, een emancipatorische functie waarbij de SJD student de eerste student is binnen een familie die hoger onderwijs volgt.

1. Beoogde eindkwalificaties: goed

De gesprekspartners van het auditteam waren gemotiveerd en toonden zich betrokken bij de verdere ontwikkeling van de opleiding, in het bijzonder daar waar het de aanpassing van de opleiding betreft aan de eisen die het beroepenveld en de overheid stellen aan afgestudeerde SJD'ers.

Het niveau van de eindkwalificaties is wat breedte en diepgang betreft op het niveau van hetgeen de Dublin Descriptoren eisen van een hbo-bacheloropleiding. De opleiding biedt studenten de gelegenheid om zich internationaal te oriënteren. De mate waarin studenten dit vervolgens doen, verschilt echter. De opleiding kan hen daarin meer stimuleren door de internationale component een vaste plek in het curriculum te geven.

Het auditteam stelt vast dat de beoogde SJD eindkwalificaties wat inhoud, niveau en oriëntatie betreft goed zijn, gelet op het feit dat:

- de eindkwalificaties van de opleiding aansluiten bij het landelijke beroeps- en competentieprofiel;
- de doelstellingen van de opleiding een duidelijke beroepsgerichtheid laten zien;
- de opleiding verschillende beroepsrollen onderscheidt, met daarin opgenomen zowel opleidingsspecifieke- als generieke hbo-competenties;
- de onderzoekscomponent in de eindkwalificaties is verankerd;
- de beoogde eindkwalificaties inhoudelijk op een niveau zijn geformuleerd waar de arbeidsmarkt om vraagt.

De opleiding heeft zicht op ontwikkelingen binnen het Nederlandse beroepenveld. De opleiding laat zich door haar opleidingsadviesraad (OAR) én de werkveldcommissie (WVC) regelmatig informeren en adviseren over de actualiteit van de vakinhoud. Van belang vindt het auditteam de toekomstgerichtheid van de opleiding. Wijzigingen in het werkveld hebben consequenties voor de eindkwalificaties en daarmee voor de vakinhoudelijke kant van de opleiding.

Op grond van de wijze waarop de opleiding de eindkwalificaties heeft uitgewerkt, de aansluiting van de opleiding bij de eisen van het beroepenveld en het feit dat docenten, management en representanten uit het werkveld de vakinhoudelijke kant van het SJD studieprogramma regelmatig tegen het licht houden, komt het auditteam bij Standaard 1 voor de voltijd- en deeltijdvariant tot het oordeel 'goed'.

2. Onderwijsleeromgeving: goed

De inhoud van het voltijd- en deeltijdcurriculum, het personeel, de wijze waarop de opleiding aansluiting zoekt bij het instroomniveau van haar studenten en de opleidingsspecifieke voorzieningen, maken het naar het oordeel van het auditteam voor studenten mogelijk de SJD-eindkwalificaties te realiseren. De volgende bevindingen liggen daaraan ten grondslag.

- Het curriculum is wat inhoud, breedte en diepgang betreft goed uitgewerkt en afgeleid van de landelijk vastgestelde set eindkwalificaties. Daarbij is de kenniscomponent in het curriculum zichtbaar en naar de mening van het werkveld ook aanwezig bij afgestudeerden van deze opleiding.
- Binnen het curriculum is sprake van een didactische structuur waarbinnen de kennis- en de vaardighedencomponent zijn uitgewerkt.
- Docenten zijn in zowel vakinhoudelijk als didactisch opzicht toegerust voor hun taak.
- Studenten zijn positief over de begeleiding door de opleiding.

Binnen de opleiding is sprake van een voldoende uitgebreid studiebegeleidingsprogramma dat zich vooral richt op studievoortgangsbewaking en het bevorderen van de studievoortgang. De opleiding speelt in op het brede palet aan kwalificaties (of juist de afwezigheid daarvan) bij de groep instromende studenten. Het aantal contacturen kan wat het auditteam betreft omhoog. De opleiding zet hier ook op in. De omvang van het aantal contacturen voor de deeltijdvariant is voldoende, zo geven deeltijdstudenten aan; het auditteam sluit zich hierbij aan.

Alles bij elkaar concludeert het auditteam dat de opleiding een vakinhoudelijk goed uitgewerkt opleidingsprogramma aanbiedt dat studenten in staat stelt de eindkwalificaties te bereiken. De kenniscomponent is in het programma aanwezig. Docenten zijn wat kennis betreft toegerust voor het verzorgen van onderwijs. Het auditteam komt bij Standaard 2 voor de voltijd- en deeltijdvariant tot het oordeel 'goed'.

Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties: voldoende

De opleiding beschikt naar het oordeel van het auditteam over een adequaat uitgewerkt toetsstelsel. De opleiding hanteert duidelijk geformuleerde criteria bij de beoordeling van de toetsen. Kennis en vaardigheden toetst de opleiding op een voldoende transparante wijze.

De door het auditteam bestudeerde eindwerkstukken zijn alle, zowel voltijd als deeltijd, ten minste van voldoende niveau. De taalcomponent verdient aandacht. Daarmee kan geconstateerd worden dat studenten met hun afstudeerwerkstuk het hbo-niveau bereikt hebben.

Gelet op het bovenstaande concludeert het auditteam dat de opleiding op een adequate wijze toetst dat het eindniveau van de opleiding op hbo-bachelor ligt. Het auditteam komt bij Standaard 3 voor de voltijd- en deeltijdvariant tot het oordeel 'voldoende'.

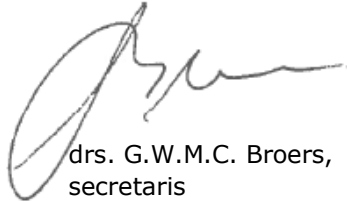
Algemene conclusie:

Het auditteam constateert dat de opleiding Sociaal-Juridische Dienstverlening van de Hogeschool van Amsterdam erin is geslaagd een opleiding aan te bieden die in belangrijke mate voldoet aan de wensen van het werkveld en van studenten. Uit de gesprekken die het auditteam voerde, is het beeld ontstaan van een opleiding die zich ook verder blijft ontwikkelen. Het algemeen oordeel over deze SJD opleiding luidt: voldoende.

12 december 2012

drs. G.J. Stoltenborg,
voorzitter

drs. G.W.M.C. Broers,
secretaris

3. INLEIDING

De opleiding Sociaal-Juridische Dienstverlening (hierna ook aan te duiden als SJD) van de Hogeschool van Amsterdam (hierna ook aan te duiden als HvA) is gestart begin jaren negentig nadat gebleken was dat er in het werkveld behoefte was aan sociaal agogisch afgestudeerden die óók beschikten over juridische kennis. Inmiddels zijn er in Nederland zeven hbo-opleidingen op dit terrein. De komst van HBO-Rechten in 2002-2003 betekende voor de SJD opleidingen dat zij met HBO-Rechten deel gingen uitmaken van een nieuwe entiteit. Binnen de Hogeschool van Amsterdam ontstond het instituut Hoger Juridisch Onderwijs. Enkele jaren later, in 2007, werd SJD met HBO-Rechten onderdeel van het domein Maatschappij en Recht. Door het geven van juridische adviezen aan cliënten onderscheidt SJD zich enerzijds van andere sociaal agogische opleidingen zoals SPH en MWD, anderzijds onderscheidt SJD zich van HBO-Rechten door de aandacht voor de cliënt en zijn 'leefwereld'.

De opleiding kent een vernieuwd curriculum dat ten tijde van de audit, begin oktober 2012, was ingevoerd tot en met het vierde studiejaar. Alleen de minoren worden nog (her)ontwikkeld in 2012/13. Ook heeft de opleiding een set nieuwe competenties geformuleerd die vanaf 2012-2013 geldt voor alle studiejaar.

De opleiding heeft vanaf september 2009 een nieuwe organisatiestructuur ingevoerd om taken en bevoegdheden beter op elkaar af te stemmen en de kwaliteit en de samenhang van het curriculum blijvend te borgen.

Het managementteam van de opleiding bestaat uit een opleidingsmanager en teamleiders. Eén voor de deeltijdvariant en twee voor de voltijdvariant. Zij zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs en het personeelsbeleid. Ieder studieonderdeel wordt gecoördineerd door een docent. De coördinatoren van de integrale studieonderdelen zijn verantwoordelijk voor de afstemming van het onderwijs binnen een onderwijsblok. Drie expertisegroepen zijn verantwoordelijk voor de samenhang tussen de onderwijsblokken. Iedere SJD docent is lid van een expertisegroep. Tenslotte merken we op dat de SJD opleiding teams onderscheidt op het terrein van studieloopbaanbegeleiding met een SLB-coördinator en een stageteam met een stagecoördinator.

Vorige accreditatie

Mede naar aanleiding van de vorige accreditatie heeft de opleiding een aantal maatregelen genomen waarvan die op het terrein van rendementen, onderzoek en toetsen en beoordelen het meest in het oog springen. Zo is er thans sprake van een strengere normering rond het bindend studieadvies (50 EC in het eerste studiejaar). Op deze wijze wil de opleiding haar rendementen verder verbeteren nadat de NVAO in haar besluit de opleiding SJD te accrediteren in 2007 expliciet opmerkt dat zij zich niet aansluit bij het oordeel van het auditpanel om een score 'voldoende' te geven voor het facet 'Onderwijsrendement' alhoewel de NVAO de toelichting door het panel op dit punt 'deugdelijk' vindt.

De opleiding heeft huiswerkbegeleiding voor eerstejaars studenten geïntroduceerd, de studieloopbaanbegeleiding verbeterd en taalbeleid geïntroduceerd. Er is een meer coherente onderzoekslijn in het programma opgenomen. Docenten hebben scholing gevolgd op het terrein van onderzoeksvaardigheden. Afgestudeerden worden alleen nog begeleid door docenten die deze scholing hebben gevolgd of over de noodzakelijke kennis en vaardigheden op dit gebied beschikken. Ook zet de opleiding in op samenwerking met het recent ingestelde lectoraat Armoede en Participatie om zo de onderzoekscomponent verder invulling te geven: zowel docenten als studenten kunnen aan dit lectoraat deelnemen en onderzoek uitvoeren.

De opleiding heeft sinds de laatste accreditatieronde in de periode 2006-2007 fors ingezet op het verbeteren van toetsen en het afstudeertraject. Zo zijn twee docenten per vak verantwoordelijk voor de constructie van toetsen. De examencommissie beoordeelt in samenwerking met vertegenwoordigers uit het werkveld jaarlijks een steekproef van de afstudeerwerken. Per september jl. is de examencommissie uitgebreid met een extern lid.

Naast bovengenoemde punten heeft de opleiding de studielast aangepakt omdat studenten hier niet tevreden over waren. Ook toetst de opleiding frequenter om zo een meer regelmatige studievoortgang bij de studenten te bevorderen.

Een aandachtspunt tijdens de vorige accreditatie betrof de studiepuntenverdeling voor de SJD deeltijdvariant. Met name de studiepunten die deeltijders kregen voor hun werkervaring, riep de nodige vraagtekens op. Inmiddels is de deeltijdopleiding vierjarig en is deze studiepuntenverdeling aangepast.

4. OORDELEN OP NIVEAU VAN DE STANDAARDEN

Beoogde eindkwalificaties

Standaard 1: De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat inhoud, niveau en oriëntatie betreft geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

Toelichting NVAO: De beoogde eindkwalificaties passen wat betreft niveau (bachelor-master) en oriëntatie (hbo-wo) binnen het Nederlands kwalificatieraamwerk. Zij sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding.

Bevindingen

Missie en visie opleiding SJD

In het document 'Blauwdruk. Vakinhoudelijk kader opleiding Sociaal-Juridische Dienstverlening' heeft de opleiding in 2010 een missie en visie beschreven. De opleiding geeft daarbij aan deze visie en missie te hebben geformuleerd vanuit een duidelijke maatschappelijke betrokkenheid.

Samengevat luidt de missie dat de opleiding startbekwame professionals opleidt 'die mensen aan en tot hun recht laten komen'. De SJD afgestudeerde levert de cliënt de voorzieningen, informatie en diensten waar hij recht op heeft en die hij zonder professionele interventies door de SJD'er niet kan krijgen. Hij zorgt ervoor dat burgers op eigen kracht hun rechten kunnen verwerven.

In de visie van de opleiding, en zij staat daarbij niet alleen zo stelt het auditteam vast, is er sprake van een toenemende juridisering van de samenleving waarbij de overheid zich terugtrekt en waarbij de burger steeds meer verantwoording dient te nemen en te dragen. Kernbegrippen die hieruit zijn af te leiden en die in de visie van SJD gedurende de opleiding centraal staan zijn 'informereren' en 'adviseren'. Informeren en adviseren van burgers om hen in staat te stellen hun recht te krijgen en hun eigen belang(en) te behartigen.

Missie en visie leiden ertoe dat de opleiding een aantal kerncomponenten en thema's heeft benoemd zoals aangegeven in de inleiding. Het auditteam herkent de kerngebieden en thema's waar de SJD opleiding zich op richt en vindt ze relevant voor de opleiding, mede gelet op het eigen accent van de opleiding (zie hierna).

Beroeps en opleidingsprofiel

De opleiding SJD vormt samen met HBO-Rechten het (inhoudelijk) domein *Laws*. Hiervoor zijn in 2005 onder auspiciën van de HBO-raad zeven domeincompetenties geformuleerd en twee generieke hbo-competenties.

De SJD-opleiding heeft de landelijk vastgestelde competenties vertaald naar eigen competenties. Positief is het auditteam over het feit dat dit uit 2008 daterende landelijke profiel en de hiervan afgeleide competenties op korte termijn, in 2012-13, op landelijk niveau herzien zullen worden. Het auditteam constateert dat het profiel van de opleiding goed is uitgewerkt. Positief in dit verband is ook dat het SJD profiel zich duidelijk onderscheidt van het HBO-Rechten profiel.

De opleiding is erin geslaagd het onderscheid tussen HBO-Rechten en SJD duidelijk te maken. Dit onderscheid komt bijvoorbeeld naar voren bij de nadruk die de SJD-opleiding legt op het belang van professionele communicatie met cliënten bij haar studenten. Het werkveld, zo is het auditteam gebleken, hecht nadrukkelijk aan deze sociale agogische component.

Ook heeft de SJD'er steeds meer een regiefunctie binnen netwerken en ketens en is er binnen organisaties waar SJD'ers terechtkomen steeds meer aandacht voor bedrijfsvoering en kwaliteitszorg. Ook daar zal de SJD-opleiding steeds meer aandacht aan moeten besteden.

Iedere SJD opleiding probeert zich door middel van een eigen profiel te onderscheiden van andere SJD opleidingen. Zoals hiervoor aangegeven profileert 'Amsterdam' zich vooral door de opleiding in te bedden binnen de grootstedelijke problematiek. Zoals de opleiding het zelf beschrijft: 'De opleiding positioneert zich in de grootstedelijke context van Amsterdam. Specifiek voor de grootstedelijke omgeving is de grote maatschappelijke, culturele en economische diversiteit en de complexiteit en omvangrijkheid van de problematiek waarmee de SJD'er in de beroepspraktijk wordt geconfronteerd'. Ook de opleiding zelf laat die diversiteit zien: ruim 60 procent van de studenten heeft een allochtone achtergrond.

De competenties

De opleiding heeft, gebruikmakend van de landelijk afgesproken set domeincompetenties, een eigen set van twaalf competenties ontwikkeld. Deze zijn afgestemd met het voor de opleiding relevante werkveld en door hen als relevant bestempeld. De competenties heeft de opleiding in verschillende categorieën verdeeld: werken met cliënten, werken in een organisatie en werken aan de eigen professionaliteit. Dit leidde tot twaalf competenties die, zo bleek, niet evenwichtig waren wat zwaarte betreft en wat betreft het belang ten opzichte van elkaar. Besloten is om de set competenties opnieuw te formuleren tot een set van zeven meer generieke competenties die alle SJD'ers dienen te beheersen. De indeling in de hierboven genoemde taakgebieden is daarbij behouden gebleven. Bij de herformulering is rekening gehouden met het werkveld en heeft de opleiding ervoor gewaakt teveel af te wijken van de landelijke set competenties.

De opleiding heeft het auditteam een conversietabel voorgelegd met daarin opgenomen de oude en de nieuwe competenties. Het auditteam stelt vast dat de omzetting op een adequate wijze heeft plaatsgevonden waarbij de kenmerken van de werkzaamheden van de SJD'er behouden zijn gebleven (zie hierna).

Wij nemen onderstaande tabel over uit de opleidingsdocumentatie waarin de drie taakgebieden waarin de SJD'er terechtkomt na zijn afstuderen zijn gekoppeld aan de zeven competenties die de opleiding onderscheidt.

taakgebied	competentie
Taakgebied 1: werken met, voor of namens een cliënt of een groep cliënten met sociaal juridische problemen vanuit een grootstedelijk perspectief .	1. Methodisch en strategisch handelen 2. Wetten en regels toepassen, benutten en uitvoeren 3. Communiceren
Taakgebied 2: organisatorische, bedrijfsmatige en coördinerende taken	4. Werken in en vanuit de eigen organisatie 5. Werken in externe samenwerkingsverbanden
Taakgebied 3: onderzoeks- en professionaliseringstaken	6. Praktijkgericht onderzoek uitvoeren en beleid ontwikkelen 7. Professioneel handelen en zichzelf ontwikkelen in het beroep/

Een voorbeeld van de wijze waarop de opleiding de competenties heeft omgezet: 'Het werken in en vanuit de eigen organisatie' werd eerder beschreven als de competentie: 'Coördineren'.

De set competenties geldt vanaf het huidige studiejaar voor alle SJD studenten. Het auditteam beschouwt de set competenties als adequaat. Het auditteam is tevens van mening dat de SJD-competenties voldoen aan de eisen van een hbo-bachelor, door de koppeling van de competenties aan de Dublin Descriptoren en het Europees kwalificatieraamwerk.

Voor de verwerving door de student van de set competenties, onderscheidt de opleiding drie niveaus: hoofdfasebekwaam, stagebekwaam en startbekwaam. Dit niveau bepaalt de opleiding op basis van de mate van complexiteit van de aangereikte problematiek, de mate van zelfstandigheid bij de taakuitvoering, het kennisniveau, de aard van de taak (voorspelbaar, bekend of onbekend terrein), de wijze waarop de verantwoording plaatsvindt van het handelen en de kwaliteit van de reflectie.

Eigen accent SJD opleiding

Het eigen accent van de Amsterdamse SJD opleiding is samen te vatten als 'grootstedelijke context'. In de stad is een groot aantal organisaties gevestigd die direct of indirect te maken hebben met SJD. De opleiding heeft relaties met verschillende van deze sociaal juridisch georiënteerde organisaties, niet in de laatste plaats doordat veel studenten daar stage lopen en alumni daar werken. Zij leveren de opleiding tevens gastsprekers en naast stageplekken ook de mogelijkheid voor studenten om er hun afstudeer- en onderzoeksopdracht te schrijven.

Zoals eerder aangegeven komen de meeste studenten uit Amsterdam en de directe omgeving. Specifiek voor de grootstedelijke omgeving is de maatschappelijke, economische en culturele diversiteit, complexiteit en omvang van de problematiek waarmee SJD'ers te maken krijgen. Organisaties werken steeds meer samen om problemen rond werk en inkomen, criminaliteit en werkeloosheid aan te pakken. Interdisciplinariteit staat voor SJD dan ook centraal.

Een dergelijke (leer)omgeving stelt eisen aan interculturele professionele competenties. De opleiding besteedt hier nadrukkelijk aandacht aan. Op de meer emancipatorische functie van de opleiding hebben wij al gewezen.

De startende beroepsbeoefenaar

Het werkveld waar de afgestudeerde SJD'er terechtkomt, is divers. Zij komen terecht binnen de overheid op functies op het terrein van juridisch advies en informatie, vreemdelingen en inburgering, schuldhulpverlening, jeugd en straffen en werk en inkomen maar ook binnen het bedrijfsleven. Functies die zij uitoefenen zijn reclasseringswerker, medewerker juridisch loket, klantmanager inburgering en juridisch medewerker binnen advocatenkantoren of rechtsbijstandsverzekeraars.

De opleiding geeft aan studenten op te leiden die beschikken over vakinhoudelijke kennis en die in staat zijn om deze kennis toe te passen in het werkveld. In een gesprek met het werkveld is het auditteam gebleken dat de opleiding hierin slaagt.

De opleiding SJD beschikt over goed zicht op de mate waarin afgestudeerden van de opleiding succesvol opereren op de arbeidsmarkt. De meerderheid van haar studenten is tevreden over de opleiding. Dit geldt zowel voor de voltijd- als de deeltijdvariant van SJD. Opvallend hoog scoort de deeltijdvariant SJD als het gaat om de aansluiting op de arbeidsmarkt: een meerderheid van de deeltijdstudenten geeft aan dat het functieniveau past bij het opleidingsniveau en dat hun functierichting past bij de opleidingsrichting.

Onderhoud profiel en competenties

De opleiding betreft het relevante werkveld bij het actueel houden van zowel het profiel als de set competenties. Het werkveld is hierbij op landelijk niveau nadrukkelijk getrokken geweest. Een opvallend initiatief binnen deze opleiding SJD zijn de werkveldambassadeurs. Zij rapporteren over nieuwe ontwikkelingen in het beroepenveld, in het bijzonder over zes thema's (zie verderop) aan collega-docenten.

Het feit dat de SJD-opleidingen iedere vijf/zes jaar het profiel en de set competenties controleren op actualiteit en relevantie, is positief. Het toont aan dat deze opleidingen zicht hebben op de eisen die het werkveld stelt aan afgestudeerden. Ook toont het aan dat de opleidingen samenwerken en daarbij hun activiteiten afstemmen.

De opleidingsmanager van SJD van de HvA is inmiddels benoemd tot voorzitter van het landelijk overleg opleidingen van SJD opleidingen.

Landelijk is de afstemming met het beroepenveld in orde. De afstemming van de HvA opleiding SJD met haar eigen omgeving en de werkveldcommissie vindt systematisch plaats.

De werkveldcommissie adviseert de opleiding over het curriculum en richt zich vooral op het uitvoerende niveau. Zij is samengesteld uit professionals die op een uitvoerend niveau werkzaam zijn, die SJD hebben gestudeerd in Amsterdam en/of die stagiaires begeleiden. De leden van de werkveldcommissie, zo constateert het auditteam, vertegenwoordigen de zes SJD thema's. Bijeenkomsten met deze commissie worden vanuit de opleiding bijgewoond door de opleidingsmanager, leden van de curriculumcommissie en docenten die bij het thema betrokken zijn dat dan centraal staat.

Daarnaast kent de opleiding een opleidingsadviesraad die bestaat uit representanten van het werkveld en die de opleiding adviseert over koers en kwaliteit. Actuele ontwikkelingen in het werkveld zijn hierbij een vast agendapunt. Het auditteam constateert na een gesprek met werkveldvertegenwoordigers (werkveldcommissie en opleidingsadviesraad) én op basis van verslagen van bijeenkomsten met hen, dat de opleiding het werkveld regelmatig raadpleegt. Het auditteam stelt vast dat de opleiding ook via andere kanalen zicht heeft op ontwikkelingen binnen het vakgebied. Zo beschikt de opleiding tevens via stages en docenten over relevante informatie uit het werkveld.

De leden van de werkveldcommissie en opleidingsadviesraad die het auditteam gesproken heeft, lieten blijken nadrukkelijk geïnteresseerd te zijn in de inhoud en kwaliteit van de opleiding en hierover met de opleiding blijvend van gedachte te willen wisselen.

Internationalisering

Binnen de verschillende studieonderdelen besteedt de opleiding aandacht aan internationale aspecten. Met name op het terrein van internationaal recht en Europese wet- en regelgeving is deze internationale component in het curriculum opgenomen. De opleiding stelt eerstejaars studenten in de gelegenheid deel te nemen aan een excursie naar de Europese Unie. De opleiding heeft een uitwisselingsprogramma met de KH Leuven: Nederlandse studenten gaan dan naar België en Belgische studenten komen naar Nederland. De Hogeschool Antwerpen organiseert jaarlijks in samenwerking met SJD een themamiddag over *mediation*.

In het excellentieprogramma is een duidelijke internationale component opgenomen. In de studieonderdelen op het terrein van interculturele communicatie en Legal English is eveneens de internationalisering meegenomen. Studenten kunnen in het derde studiejaar stage lopen in het buitenland. Een enkele student doet dat ook. In het vierde studiejaar kunnen zij een internationale minor volgen of hun afstudeeropdracht in het buitenland uitvoeren. Jaarlijks voeren enkele tientallen studenten een stage- of afstudeeropdracht uit in het buitenland. Verder kent SJD een internationale SJD-dag waar vierdejaars studenten hun ervaringen uit het buitenland overdragen aan jongerejaars studenten.

Binnen het domein Maatschappij en Recht, waar SJD deel van uit maakt, zijn twee internationale minoren opgenomen: 'Working in an international legal environment' en de minor 'Social work and law: civil society and human rights'.

Alle activiteiten overziend stelt het auditteam vast dat de opleiding het aspect internationalisering aantoonbaar heeft verwerkt in haar curriculum maar dat de student vooral zelf bepaalt in welke mate hij zich internationaal oriënteert in dit vakgebied. Het auditteam pleit er daarom ook voor om deze internationale component meer dan thans het geval is een vaste plek in het curriculum te geven. Te denken valt hierbij aan samenwerking met verschillende onderwijsinstellingen in het buitenland die sociaal juridische componenten in hun leerplan hebben opgenomen en aan het betrekken van buitenlandse equivalenten van aan SJD gerelateerde organisaties.

Onderzoek

Eén van de vertrekpunten van de SJD opleiding luidt: de SJD-afgestudeerde moet op basis van praktijkgericht onderzoek kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van relevant beleid en moet onderbouwde adviezen kunnen geven aan het sociaal juridisch werkveld. Een opleidingsinterne analyse bracht aan het licht dat de onderzoekslijn van de opleiding nog beter vormgegeven kan worden. Uiteindelijk leidde deze analyse tot een aantal veranderingen binnen het curriculum van beide SJD varianten. Zo is het studieonderdeel 'Onderzoeksmethoden' herzien en is een nieuw studieonderdeel 'Onderzoeksmethodiek en Onderzoeksopdracht' tijdens de voltijdstage opgenomen. Ook is er nu sprake van een betere begeleiding door docenten op het terrein van onderzoeksvaardigheden tijdens de opleiding en het afstuderen. Docenten hebben scholing gevolgd op het terrein van onderzoeksvaardigheden. Positief is dat afstudeerders uitsluitend begeleid worden door docenten die deze scholing gevolgd hebben of over aantoonbare kennis en vaardigheden beschikken op dit terrein. De externe opdracht die studenten uitvoeren is uitgebreid van 12 EC's naar 27 EC's.

Voor deeltijders geldt dat zij een onderzoek uitvoeren in hun eigen werksituatie in het derde studiejaar. Ook voeren zij in het tweede studiejaar een opdracht uit waarbinnen de onderzoekscomponent een rol speelt.

Thans geldt dat studenten voltijd én deeltijd al vroeg in de opleiding eenvoudig kortlopend onderzoek uitvoeren. Zij leren dan hoofd- en bijzaken te onderscheiden, vragen te formuleren, gegevens te analyseren en hun bevindingen op papier te zetten. Binnen de kaders van de leerlijn Methodiek, Onderzoek & Maatschappij leren voltijdstudenten in het tweede studiejaar en deeltijdstudenten in het derde studiejaar de methodische en methodologische aspecten van onderzoek. Concreet schrijven studenten dan een onderzoeksvoorstel voor een praktijkgericht onderzoek naar een zelfgekozen SJD probleem. Voor de voltijders volgt dan in het derde studiejaar de ontwikkeling van een onderzoeksdesign, het verzamelen van onderzoeksgegevens en het analyseren ervan en presenteren van de resultaten.

De afstudeeropdracht behandelen wij in dit rapport onder Standaard 3.

Weging en Oordeel

Het auditteam komt bij Standaard 1 tot het oordeel: goed. De volgende overwegingen hebben tot dit oordeel geleid.

- De competenties zijn landelijk op hbo-niveau opgesteld en door de opleiding door middel van een conversie omgezet in zeven SJD competenties die passen bij het beroep sociaal juridische dienstverlener. De competenties van de opleiding hebben naar het oordeel van het auditteam een duidelijke beroepsgerichtheid. Het auditteam constateert, mede na een gesprek met het werkveld, dat de opleiding met haar profiel en de set competenties aansluit bij de behoefte van het werkveld.
- De opleiding heeft een duidelijke missie en visie geformuleerd die het auditteam als passend en herkenbaar kwalificeert voor het vakgebied.
- De opleiding heeft weliswaar een internationale component in haar curriculum opgenomen maar deze kan naar de mening van het auditteam verder uitgebouwd worden.
- De onderzoekscomponent is verankerd in de opleiding, waarbij het auditteam de opleiding nadrukkelijk aanmoedigt de ingeslagen onderzoeksweg te blijven volgen en daarbij nieuwe initiatieven op het terrein van het uitvoeren van onderzoek zeker niet uit de weg te gaan.

Samenvattend beoordeelt het auditteam deze standaard als goed. De competenties zijn op bachelor-niveau duidelijk geformuleerd en gericht op het beroep sociaal juridische dienstverlener. De onderzoekscomponent is aanwezig. Het werkveld heeft haar stempel gedrukt op de opleiding en de opleiding raadpleegt het werkveld regelmatig bij het aanscherpen van de set competenties.

Onderwijsleeromgeving

Standaard 2: Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren.

Toelichting NVAO: De inhoud en vormgeving van het programma stellen de toegelaten studenten in staat de beoogde eindkwalificaties te bereiken. De kwaliteit van het personeel en van de opleidingsspecifieke voorzieningen is daarbij essentieel. Programma, personeel en voorzieningen vormen een voor studenten samenhangende onderwijsleeromgeving.

Bevindingen

Studieprogramma

De opleiding is, mede naar aanleiding van evaluaties onder studenten en het werkveld, in 2009 gestart met een curriculumherziening. De aanleiding hiervoor was tweeledig. Studenten hadden behoefte om meer individueel getoetst te worden en de opleiding wilde de relatie met de beroepspraktijk verstevigen. Dit heeft ertoe geleid dat de opleiding in 2011-2012 het vernieuwde curriculum heeft ingevoerd tot en met het derde studiejaar; inmiddels geldt het curriculum voor het volledige vierjarige SJD programma.

In het onderwijs staan zes thema's centraal die verband houden met de grootstedelijke context: 'wonen en leefbaarheid', 'arbeid en inkomen', 'criminaliteit en veiligheid', 'uitkeringen en re-integratie', 'overheid en welzijn' en 'integrale schuldhulpverlening'. Zij zijn van belang binnen de grootstedelijke context en het werkveld waar de afgestudeerde SJD'er in terechtkomt. Naast deze zes thema's onderscheidt de opleiding drie kerncomponenten: 'brede juridische kennis en vaardigheden', 'communicatie' en 'methodiek', 'onderzoek en maatschappij'.

SJD studenten ontwikkelen hun competenties aan de hand van de zes thema's en de drie kerncomponenten. De daarbij horende kenmerkende beroepssituaties zijn ontwikkeld door het docententeam en voorgelegd aan vertegenwoordigers van het werkveld. Bij de zes thema's heeft de opleiding doelgroepen, beroepstaken en beroepsactiviteiten, beroepsproducten en organisaties geformuleerd. Het zijn deze elementen die de concrete inhoud bepalen van het nieuwe curriculum.

De opleiding beschikt over een goed uitgewerkte competentiematrix die door de curriculumcommissie is opgesteld. In deze matrix heeft de opleiding op een horizontale as de zeven competenties beschreven en op de verticale as de programmaonderdelen per blok. De opleiding heeft ieder studiejaar verdeeld in vier blokken. Concreet: in het blok 1.3 behandelt de opleiding het thema wonen en leefbaarheid. De studieonderdelen die binnen dit thema aan bod komen zijn: huurrecht, indiceren, rapporteren, omgaan met emoties, wonen en leefbaarheid, studieloopbaanbegeleiding en praktijk 1: de cliënt. Vervolgens heeft de opleiding per studieonderdeel aangegeven aan welke competentie de student werkt. Het auditteam beoordeelt de competentiematrix en de studiehandleiding voor studenten als informatief.

Voor ieder studieonderdeel is een handleiding beschikbaar voor de student waarin is opgenomen: welke SJD-competenties staan centraal, de leerdoelen, de literatuur, de opdrachten, de toetsvorm en de studielast. Bestudering van het studieprogramma laat zien dat SJD een competentiegerichte opleiding is waarbij theorie en praktijk elkaar afwisselen, ten dienste staan van elkaar. Samengevat komt het didactisch concept van de opleiding neer op het leren in authentieke situaties, brede aandacht voor het kennisaspect, gelegenheid voor de student om te oefenen en extra aandacht voor oordeelsvorming binnen praktijksituaties. Zelfreflectie speelt in de hele opleiding een belangrijke rol. Zelfreflectie betekent hier: de student moet kunnen motiveren waarom hij iets zegt, iets doet of juist nalaat; 'hoe sta ik tegenover deze cliënt en waarom reageer ik zoals ik reageer'.

Voor de deeltijdvariant geldt dat de opleiding hier meer zelfstandigheid verwacht en meer eigen initiatief. De opleiding werkt hier meer met casuïstiek die de student vanuit de eigen werksituatie meebrengt.

Het excellentieprogramma

Voor eerstejaarsstudenten bestaat de mogelijkheid een excellentieprogramma te volgen dat in het tweede studiejaar doorloopt. Studenten die én gemotiveerd zijn en geïnteresseerd zijn in meer achtergronden van het vakgebied SJD kunnen daarmee zes excellentiewaarderingspunten (EWP's) behalen, buiten het reguliere curriculum om. Concreet bestaat het programma uit een studiereis naar de Europese Unie, een internationale rechtsvergelijking en een aantal door studenten gekozen activiteiten (veelal na overleg met de studieloopbaanbegeleider).

Een vervolg op dit excellentieprogramma is het *honours* programma voor derde- en vierdejaarsstudenten. Studenten die dit volgen krijgen complexe opdrachten mee voor hun stage, bij het volgen van de minor en de afstudeeropdracht. Ook hiermee verdienen studenten extra studiepunten (15 EWP's maximaal). Wij merken hier op dat één EWP overeenkomt met 28 studiepunten. Zij kunnen behaald worden bovenop de reguliere studielast, uitgedrukt in EC's.

Voltijd- en deeltijdcurriculum

Bestudering door het auditteam van het voltijd- en deeltijdstudieprogramma laat zien dat zij identiek zijn, maar anders gearrangeerd. De studieonderdelen van het eerste en tweede studiejaar van de voltijd heeft de opleiding voor de deeltijdvariant verdeeld over drie studiejaar.

De eerste twee blokken van beide varianten geven de student de gelegenheid het SJD-werkveld te verkennen en bieden hem een oriëntatie op de leefwereld van de SJD cliënt. Tevens bieden zij studenten de basiskennis die nodig is in de volgende blokken om de daarin opgenomen studieonderdelen te kunnen volgen. In de hierboven genoemde competentiematrix is dit voor beide varianten goed uitgewerkt.

Ná de eerste twee blokken behandelt ieder volgend blok een SJD thema (zie hierboven). Dit geldt voor de voltijdvariant tot en met jaar 2 en voor de deeltijdvariant tot en met het derde studiejaar.

De opleiding kent een aantal keuzevakken op het terrein van recht: consumentenrecht, internationaal recht, belastingrecht en gezondheidsrecht. Daarnaast kan een student kiezen uit de keuzevakken op het terrein van: onderhandelen, gesprekken met minderjarigen, psychologie, psychopathologie, remigratie, zakelijk schrijven en *legal English*. Deze keuzevakken stellen de student in staat zich te profileren richting stage en richting eigen specialisatie in het beroepenveld. Een adequate aanpak volgens het auditteam. Het derde studiejaar voltijd is een stagejaar. Deeltijders voeren voor de studie relevante werkzaamheden uit op hun werkplek.

Tijdens de stage toets de opleiding verschillende competenties. In een beoordelingsformulier is voor iedere competentie aangegeven wat de criteria voor dat eindniveau zijn. De praktijkbegeleider geeft bij elk criterium aan, of de stagiair voldoende of onvoldoende scoort. Dit moet blijken uit: het praktisch functioneren van de student, zijn portfolio en de verslagen. Op basis van deze concrete producten voeren praktijkbegeleider en stagedocent een tussentijds evaluatiegesprek met de student en het eindgesprek. De basis voor het eindgesprek zijn het stage-eindverslag, het portfolio en de input van de praktijkbegeleider. De resultaten van de onderzoeksopdracht beoordeelt de opleiding apart. Voor de onderzoeksopdracht verwijzen wij naar Standaard 3.

Voor deeltijdstudenten geldt dat zij binnen de kaders van hun eigen werksituatie beroepsproducten schrijven om zo de beheersing van verschillende competenties aan te tonen, voorzien van feedback van een deskundige (op de werkplek) én een zelfreflectie.

Het vierde studiejaar is voor voltijd- en deeltijdstudenten identiek en staat in het teken van een minor en de afstudeeropdracht. De minoren waaruit studenten hun keuze kunnen maken zijn: Jeugdrecht, Wonen, Mediation en Handhaving. Voor studenten die een minor willen volgen buiten de opleiding geldt dat deze in ieder geval moet bijdragen aan hun competentieontwikkeling. Hierbij speelt de studieloopbaanbegeleider een belangrijke rol. Hij kan de student adviseren welke minor voor hem, gelet op de te behalen competenties, relevant is. De examencommissie toetst of de minor aan de eisen voldoet en geeft vervolgens wel of geen toestemming voor het volgen er van.

Het voltijd- en deeltijdcurriculum bestuderend, stelt het auditteam vast dat er sprake is van een oplopende moeilijkheidsgraad. De student krijgt steeds complexere beroepsituaties 'voor zijn kiezen' waarvoor hij, gebruikmakend van zijn tot dan ontwikkelde competenties, een oplossing moet zien te bereiken.

De samenhang in het curriculum realiseert de opleiding met name door de zes thema's en de leerlijnen in de verschillende studie jaren. Zo onderscheidt de opleiding de leerlijnen: Recht, Methodiek, Onderzoek en Maatschappij (zie hierna), Communicatie, Integratie en Praktijk en de ondersteunende leerlijn Studieloopbaanbegeleiding. De praktijkvorming van de student is een kenmerkend onderdeel van deze studie waar zij ruime aandacht aan besteedt. Voorbeelden hiervan trof het auditteam aan bij de praktijkprogramma's 'SJD werkveld in beeld' en 'Ken je cliënt'. Bij dit laatste komt de student direct in contact met cliënten. Ook vrijwilligerswerk staat op het programma waarbij de student bijvoorbeeld cliënten van de Belastingdienst helpt of binnen de kaders van Het Juridisch Spreekuur werkzaamheden uitvoert.

Binnen de voltijdvariant vormt de stage het meest omvangrijke studieonderdeel met 48 EC's, gevolgd door de leerlijn Recht met 44 EC's. De stage bestaat uit een inwerkfase, een uitvoeringsfase en een verdiepfase. Voor iedere fase formuleert de student leerdoelen in een inwerkplan en leerwerkplan die ijkpunten voor de student vormen op weg naar de door hem te behalen competenties. Voor de deeltijdvariant geldt dat de leerlijn Integratie en Praktijk het omvangrijkste studieonderdeel is met 87 EC's, gevolgd door de leerlijn Recht met 45 EC's. De verschillende studieonderdelen bestuderend en de zwaarte en omvang van de verschillende leerlijnen in acht nemend, stelt het auditteam vast dat het studieprogramma van beide varianten adequaat is (maar: zie ook hierna).

Studenten geven aan per week zo'n 30-35 uur met de opleiding bezig te zijn, inclusief de contacturen. Er zijn daarbij uitschieters naar beneden en naar boven. Over het algemeen vinden zij de studie goed te doen, zo goed dat zij tijd vinden om naast het volgen van de opleiding te werken. De lastigste studieonderdelen zijn de meer juridisch georiënteerde vakken. Ook kost de praktijkcomponent studenten vaak bovengemiddeld veel tijd. Het auditteam pleit er voor om de theoriecomponent binnen de opleiding verder te verhogen. Dit kan, bijvoorbeeld, door meer anderstalige literatuur op te nemen.

Onderzoeksvaardigheden voltijd en deeltijd

Eén van de leerlijnen die SJD onderscheidt is de leerlijn: onderzoeksvaardigheden. In het vernieuwde curriculum is een competentie opgenomen die expliciet verwijst naar het praktijkgericht onderzoek uitvoeren en beleid ontwikkelen (in de competentiematrix competentie nr.: 6). Studenten voeren regelmatig eenvoudig onderzoek uit en bij verschillende vakken ontwikkelen zij aspecten die van belang zijn voor een onderzoekende houding. Het gaat dan om het kunnen onderscheiden van hoofd- en bijzaken en het kunnen formuleren van centrale vragen en deelvragen op basis van een concreet probleem. De opleiding heeft in de leerlijn Methodiek, Onderzoek en Maatschappij het blok Onderzoeksmethoden opgenomen met hierin aandacht voor de methodologische aspecten van het uitvoeren van onderzoek.

Het auditteam acht de onderzoekscomponent binnen SJD duidelijk uitgewerkt en deze biedt de student een voldoende basis om bij zijn afstudeeropdracht op een adequate wijze onderzoek uit te voeren.

Rol curriculum- en opleidingscommissie

Het auditteam stelt vast dat de opleiding de verschillende studieonderdelen laat evalueren door studenten. Positief is dat de opleiding deze enquêtes laat invullen tijdens een studieloopbaan bijeenkomst. Dat garandeert een behoorlijke respons. Teamleiders van de opleiding voeren gesprekken met studenten, waaronder over inhoudelijke kwesties. Ook de opleidingsmanager ontvangt regelmatig een afvaardiging van studenten en bespreekt met hen knelpunten in het studieprogramma. Indien daartoe aanleiding bestaat, brengt de opleiding wijzigingen aan in het curriculum of in de organisatie van het onderwijs.

De opleiding evalueert stages en afstudeeropdrachten met de praktijkbegeleiders van studenten. Docenten krijgen zelf de gelegenheid de vakken te evalueren. Een centrale rol hierbij speelt de curriculumcommissie. Zij bespreekt de evaluatieresultaten van studenten en docenten en adviseert vervolgens het opleidingsmanagementteam over ontwikkelopdrachten. De opleiding gebruikt verschillende bronnen waaronder de studenttevredenheidsmonitor om op gezette tijden de uitkomsten van evaluaties te bespreken binnen de curriculumcommissie en de opleidingscommissie. Uiteindelijk rolt hier een werkplan uit voor de curriculumcommissie.

De curriculumcommissie behandelt, zo stelt het auditteam vast, relevante onderwerpen waarbij zij de op- en aanmerkingen vanuit de studentpopulatie serieus meeneemt bij het (her)overwegen van wijzigingen in de opleiding. Tevens worden de aanbevelingen van de opleidingscommissie meegenomen in de besluitvorming.

Lectoraat

De opleiding stimuleert haar docenten deel te nemen aan de kenniskring en aan het recent gestarte lectoraat Armoede en Participatie. Inmiddels nemen drie SJD docenten deel aan dat lectoraat. Het auditteam moedigt de opleiding aan om meer docenten maar ook studenten te laten deelnemen aan dat lectoraat gelet op het voor deze opleiding en haar studenten zeer relevante onderwerp. Navraag onder studenten liet zien dat zij nauwelijks op de hoogte waren van het bestaan van de kenniskring en het lectoraat.

Het auditteam wijst hierop omdat één van de taken van het lectoraat juist is om docenten bij te scholen op het terrein van onderzoek in relatie tot sociaal juridische kwesties. Vervolgens kunnen docenten de hier verworven kennis goed toepassen tijdens hun eigen lessen en de onderzoeksresultaten verder verwerken in het curriculum. Verdere aanscherping van het profiel is dan mogelijk naar de mening van het auditteam; het grootstedelijk profiel komt beter tot zijn recht en studieonderdelen op het terrein van arbeid en inkomen, schuldhulpverlening, overheid en welzijn en uitkeringen en re-integratie zullen profiteren van vakinhoudelijke kennis die docenten verwerven binnen het lectoraat en de kenniskring.

Literatuur

Het auditteam heeft de literatuurlijsten bestudeerd van de voltijd- en deeltijdvariant van de SJD opleiding. Daaruit blijkt dat de opleiding gebruik maakt van Nederlandstalige literatuur op het terrein van Sociologie, Criminologie, onderzoek en sociale vaardigheden. De gebruikte literatuur is voor beide varianten zeker adequaat en actueel. Literatuur op het raakvlak recht en sociale vakken is daarbij aanwezig. Daarnaast dienen studenten, zowel voltijd- als deeltijd, relevante juridische literatuur te bestuderen waaronder op het terrein van privaatrecht, bestuursrecht, huurrecht en jeugdrecht.

Het auditteam constateert dat een deel van de literatuur betrekking heeft op het leren van vaardigheden op het terrein van SJD.

We noemen in dit verband: gespreksvoering in de juridische praktijk, interculturele communicatie en het schrijven van beleidsnotities. Een adequaat set boeken, in de ogen van het auditteam.

Studenten meldten tijdens de audit aan tevreden te zijn over de kwaliteit van de voorgeschreven literatuur.

Docenten

De afgelopen jaren hebben verschillende docenten hun master behaald. Het auditteam stelt vast na bestudering van de cv's van docenten dat 80 procent van hen beschikt over tenminste een mastergraad. In het 'Personeels- en scholingsplan 2010-2013' is beschreven dat in 2013 dit percentage bereikt moest zijn. Eén docent is gepromoveerd en twee docenten zijn bezig met een promotieonderzoek; vier volgen nog een wo-masteropleiding.

Bestudering door het auditteam van de cv's toont aan dat de meeste docenten van de opleiding beschikken over een voor de opleiding relevante juridische opleiding. Daarnaast zijn er docenten die beschikken over een wo-opleiding binnen de sociale wetenschappen. Docenten die niet beschikken over een wo-opleiding, kunnen dit compenseren door het volgen van een aanvullende opleiding. Zeven docenten zijn nog werkzaam in de beroepspraktijk naast hun taak als docent. Docenten die over te weinig kennis beschikken van het vakgebied volgen korte stages in het beroepenveld. Een adequate maatregel, zo oordeelt het auditteam.

Het auditteam heeft met een afvaardiging van het SJD docentenkorps gesproken en concludeert dat zij goed toegerust zijn, zowel vakinhoudelijk als didactisch, voor de hen toegewezen taken. Om hun didactische kwaliteit te monitoren, bezoekt een teamleider de lessen van buitendocenten. De opleiding zet deze groep 'buitendocenten' alleen in als er sprake is van een studieonderdeel waar heel specifieke kennis voor vereist is. Ook kent de opleiding gastdocenten die studenten o.a. wegwijs maken in het beroepenveld, bijeenkomsten die studenten als zeer waardevol ervaren.

Daarnaast zet de opleiding erop in, en het auditteam hecht hier bijzonder aan, dat de onderzoeksvaardigheden van docenten verhoogd worden en dat docenten de gelegenheid krijgen om hun vakkennis bij te houden door het lezen van relevante vakliteratuur.

Gevraagd naar de kwaliteit van de docenten geven studenten aan dat zij tevreden zijn over hun vakinhoudelijke kennis en de kennis van het werkveld. Docenten zijn goed bereikbaar zo laten studenten weten.

Om zicht te krijgen op de binnen het docentenkorps beschikbare kennis besteedt de opleiding bij functioneringsgesprekken aandacht aan de expertise, de ontwikkeling en deskundigheidsbevordering van docenten. Wat betreft professionalisering kunnen docenten 59 uren per jaar besteden aan deskundigheidsbevordering. De verantwoording van de docent van de door hem bestede uren vindt plaats tijdens het functioneringsgesprek. 2,4 procent van de totale loonsom besteedt de opleiding aan scholing, zowel opleidingsbreed als domeinbreed. SJD organiseert jaarlijks bijeenkomsten over ontwikkelingen in het werkveld.

Docenten die studenten begeleiden of beoordelen in de afstudeerfase, hebben de afgelopen twee jaren scholing op dit terrein gevolgd. Centraal hierbij staan de eigen onderzoeksvaardigheden én de vaardigheden om studenten te begeleiden bij het opzetten en de uitvoering van onderzoek. Vijf docenten beschikken over onderzoekservaring in de beroepspraktijk; vijftien docenten hebben inmiddels onderzoekscursussen gevolgd.

Op het terrein van toetsing hebben alle docenten (verplicht) scholing gevolgd; de leden van de toetscommissie zijn extra geschoold. Hogeschoolbreed kunnen docenten kiezen uit een breed scholingsaanbod waaronder op het terrein van didactische vaardigheden.

Docenten kunnen verder werken aan een promotie op basis van een HvA-brede regeling. De opleiding faciliteert nadrukkelijk het volgen van masteropleidingen bij haar docenten.

Nieuwe docenten volgen een inwerkprogramma waarbij een collega-docent als klankbord/coach dient. Zo kunnen zij met hun coach overleggen over specifieke opleidingskwesties waaronder de gebruikte didactiek en de inzet van AV-media. Een naar de mening van het auditteam adequate aanpak.

Instream

De groep instromende studenten in deze opleiding is zeer divers, niet alleen wat vooropleiding betreft maar tevens wat hun achtergrond betreft. Beide laatstgenoemde aspecten leiden ertoe dat veel studenten een taalachterstand hebben. Zowel hun uitdrukkingsvaardigheid als de schriftelijke vaardigheden zijn dan niet voldoende. Daarop heeft de opleiding zich genoodzaakt gezien om maatregelen te nemen in de vorm van extra scholing op beide terreinen. Een noodzakelijke en adequate maatregel. Concreet krijgen studenten al bij aanvang van de studie in het eerste blok het studieonderdeel Meesterlijk schrijven. Studenten die hiervoor een onvoldoende halen, volgen een efficiëntieprogramma voor taal. Als positief beschouwt het auditteam de maatregel van SJD dat docenten aan de hand van een taalprotocol gedurende de studiejaren 1 en 2 de taalprestaties van studenten blijven volgen. Hierdoor is er blijvend aandacht voor het taalgebruik van de studenten.

Aan eerstejaarsstudenten biedt de opleiding één keer per week een middag 'huiswerkbegeleiding' aan, uitgevoerd door een docent recht, taal en afgestudeerde SJD- of HBO-Rechten studenten. Bij de samenstelling van groepen draagt de opleiding er zorg voor dat er een mix ontstaat door de groepering van studenten met een verschillende etnische achtergrond.

De wettelijke instroomeisen gelden voor alle studenten: vwo'ers, havisten en mbo'ers op niveau 4 hebben direct toegang tot de opleiding. Voor de groep deeltijdstudenten geldt de aanvullende eis dat zij met ingang van dit studiejaar al in het eerste jaar studiepunten in de praktijk moeten halen en dan dus ook over relevant werk moeten beschikken. Zij dienen hier dan ten minste 16 uur per week werkzaam te zijn en als additionele eis geldt dat de deeltijdstudent op zijn werkplek ook contact moet hebben met cliënten. Uiteindelijk is het de teamleider van de opleiding die de werkplek moet goedkeuren, daarbij gebruikmakend van een aantal schriftelijk vastgestelde werkplekeisen.

De opleiding verleent vrijstellingen uitsluitend op basis van verworven studiepunten op hbo- of wo-niveau. De examencommissie heeft hierbij een beoordelende rol en kan vrijstelling verlenen. De procedure rond vrijstellingen is op een adequate wijze vormgegeven. De leden van de examencommissie zijn inhoudelijk toegerust om de beslissingen rond vrijstelling te nemen en te motiveren (zie ook onder Standaard 3).

De hogeschool faciliteert studenten met een functiebeperking op een zodanige wijze dat de kans op studiesucces gelijkwaardig is aan die van studenten zonder een functiebeperking. Al vier jaar geleden heeft de onderwijsorganisatie daarover een publicatie geschreven 'Studeren met een functiebeperking. Handleiding voor docenten en studentenbegeleiders' waarin procedures en maatregelen duidelijk beschreven zijn rond dit thema.

Studieloopbaanbegeleiding en studeerbaarheid

De regeling rond de studieloopbaanbegeleiding is vastgelegd in de Onderwijs- en Examenregeling van SJD.

Alle SJD studenten volgen tijdens hun vierjarige opleiding een traject studieloopbaanbegeleiding (hierna: SLB). Zij beschikken daarbij over een eigen begeleider. Centraal bij deze begeleiding staat een aantal activiteiten waaronder studiegedrag, reflecteren op studie- en beroepskeuze en zelfstandigheid tijdens het studeren.

Het programma bestaat uit een aantal bijeenkomsten in het eerste en tweede studiejaar en een aantal individuele gesprekken met de begeleider. Uit het gesprek dat het auditteam heeft gevoerd met studenten is gebleken dat zij nu tevreden zijn over de begeleiding en de studeerbaarheid van de opleiding. De opleiding heeft het studieonderdeel SLB herzien om zo het studiesucces te vergroten. In de studiejaar 1 en 2 is er nu meer aandacht dan voorheen voor de binding van de student met de studie. Hierbij staan centraal; kennismaking met de opleiding en medestudenten, evenals studiegedrag, studievaardigheden en studievoortgang.

Tijdens de studieloopbaanbijeenkomsten wordt de student voorbereid op de individuele gesprekken met zijn begeleider. In feite, zo geeft de opleiding aan, lijken deze gesprekken op functioneringsgesprekken waarbij de studievoortgang en eventuele studieproblemen besproken worden. Student en begeleider sluiten ieder gesprek af met een aantal resultaatafspraken.

Binnen de kaders van SLB werken alle studenten aan vaardigheden op het gebied van samenwerking, attitudevorming, persoonlijke ontwikkeling en beroepshouding. Iedere studieloopbaanbegeleider volgt de studievoortgang van 'zijn' student via het studie informatiesysteem. Dreigt een bindend afwijzend studieadvies, dan intensificeert de begeleider de begeleiding van de student. In dit verband merkt het auditteam op dat de opleiding de oriënterende en, vooral, selecterende functie van de propedeusefase heeft versterkt. Daarbij is de norm voor het bindend afwijzend studieadvies op 50 EC's komen te liggen (2012-2013) en is deze gekoppeld aan geoordeelde vakken die van belang zijn voor studiesucces. De examencommissie van de opleiding besluit over het uitbrengen van een bindend afwijzend studieadvies nadat de studentendecaan om schriftelijk advies is gevraagd t.a.v. mogelijke persoonlijke omstandigheden die ertoe kunnen leiden af te zien van een afwijzend studieadvies.

In het derde studiejaar als de student stageloopt, heeft SLB de vorm van methodische werkbegeleiding tijdens zijn stage. In het laatste studiejaar ondersteunt SLB de student bij zijn voorbereiding op het competentie-assessment.

Van belang is nog op te merken dat studenten beschikken over een portfolio dat hen in het derde en vierde studiejaar helpt hun competentieontwikkeling in kaart te brengen. Sinds het studiejaar 2011/2012 hebben ook propedeusestudenten een portfolio. In het thans lopende studiejaar is dit ook weer ingevoerd in het tweede jaar. Tijdens de SLB is er sprake van een intensieve begeleiding van de student bij het invullen geven aan het portfolio.

Ten aanzien van de SJD deeltijdvariant merken wij nog op, dat SLB hier tevens de functie heeft van het bewaken en bespreken van de studievoortgang en studieproblemen. Deeltijdstudenten beschikken eveneens over een portfolio waarin zij relevante documenten over competentie ontwikkeling verzamelen om dit met hun praktijkbegeleider te bespreken.

Het aantal contacturen per week bedraagt thans voor de voltijdvariant in het eerste studiejaar 14,5 uur. In het tweede studiejaar 15,3 uur en in het derde studiejaar waarin studenten stage lopen bedraagt de contacttijd 4 uren. Voor het vierde studiejaar geldt dat het aantal studie uren afhangt van de minor die de student kiest; het auditteam stelt vast dat het aantal contacturen dan beperkt is. Voor het studiejaar 2014-2015 is een contacttijd voorzien van 22 uur in de propedeuse. Bij de hierboven genoemde contacttijd is de tijd op de stageplek voor voltijdstudenten niet meegerekend. Ook de begeleiding in de praktijk bij de externe opdracht is niet meegerekend.

Studenten besteden 30-35 uren per week aan hun studie. De opleiding is een traject gestart om de studielast te verhogen. Een adequate maatregel. Zo constateert het auditteam.

Voor de deeltijder geldt dat hij het eerste en tweede studiejaar 12 contacturen per week heeft, het derde jaar 8 uren. In het vierde studiejaar is ook hier het aantal studie uren beperkt.

Rendementen

Het auditteam stelt vast dat de HvA en de SJD opleiding ruim aandacht blijven besteden aan een verbetering van het rendement. Van beide varianten beschikt de opleiding over relevante cijfers die inzicht geven in de rendementen van de SJD opleiding per opleidingsfase.

Zonder hier uitputtend in te gaan op de rendementscijfers, stelt het auditteam vast dat er zeker sprake is van een positieve tendens bij het 'studiesucces propedeuse'. Hier ligt het rendement na twee studiejaar boven 50 procent sinds 2007. Positief is het auditteam over het propedeuserendement van het cohort 2009 (N=311) waarvan na twee studiejaar bijna 60 procent de propedeuse behaald heeft. De deeltijdvariant laat een meer gevarieerd beeld zien. Zo behaalde ruim 80 procent van de deeltijdinstroom, cohort 2005, binnen twee studiejaar de propedeuse (N=21). In de jaren 2007-2009 lag het rendement van de deeltijdinstroom na twee jaar tussen 50 en 61 procent waarbij we opmerken dat de instroom in die periode ook aanmerkelijk hoger lag dan in 2005 met in 2009 een deeltijdinstroom van 91.

Uiteindelijk behaalt van het hoofdfasecohort voltijd na vier jaar studie tussen de 60 en 70 procent van de studenten het hbo-diploma. Voor de deeltijd gelden vergelijkbare percentages voor de cohorten 2004 en 2005 na vier jaar studie.

De opleiding wijst erop dat voor haar het studiesucces van studenten hoog op de agenda blijft staan. Zo is de norm voor het bindend afwijzend studieadvies verhoogd en voert de opleiding gesprekken met alle instromende studenten die zij als risicostudent beschouwt op basis van een digitaal assessment. Het aantal contacturen in de propedeuse is met ingang van het huidige studiejaar verhoogd, een maatregel die het auditteam toejuicht. Ook stelt de opleiding studentmentoren aan die eerstejaars studenten begeleiden.

Ten tijde van de audit ontwikkelde de opleiding een plan om studenten met een studieachterstand intensiever te laten begeleiden. Een discussiepunt binnen de opleiding is thans om een aanwezigheidsplicht voor belangrijke studieonderdelen in te voeren als voorwaarde om deel te mogen nemen aan tentamens.

Voorzieningen

Het auditteam constateert dat de mediatheek en lokalen er verzorgd uitzien. Studenten maken gebruik van faciliteiten die algemeen beschikbaar zijn voor studenten van de hele hogeschool maar ook kunnen zij terecht in de bibliotheek van de UvA. Studenten kunnen in de mediatheek terecht voor tijdschriftartikelen, zowel op papier als digitaal, en voor boeken. Voor SJD specifieke vakliteratuur is hier aanwezig. Verder hebben studenten toegang tot voor hen relevante databanken. De studenten hebben ook toegang tot de catalogi van een aantal grote bibliotheken in Nederland.

De hogeschool beschikt over een digitale leeromgeving waar studenten voor hen relevante informatie kunnen terugvinden en kunnen delen met medestudenten. Hiertoe behoren de studiegids, les- en toetsroosters en roosterwijzigingen, leerplanschema's, studiehandleidingen, collegemateriaal en stagelopen en studeren in het buitenland.

Studieresultaten zijn beschikbaar voor docenten en studenten via het studentinformatiesysteem. Studenten geven tijdens de audit aan tevreden te zijn over de informatievoorziening door de opleiding.

De opleiding verhuist volgend kalenderjaar van de huidige huisvesting in het Europegebouw naar de Amstelcampus. De voorzieningen zullen daar beter zijn in vergelijking met de voorzieningen thans.

Weging en Oordeel

Het auditteam komt bij Standaard 2 tot het oordeel: goed. De volgende overwegingen hebben tot dit oordeel geleid.

- De opleiding geeft de student de gelegenheid om op een zowel vakinhoudelijk als didactisch gestructureerde wijze de SJD competenties te bereiken. Het door de opleiding gekozen didactisch concept met een sterk accent op wederzijdse uitwisseling van theorie en praktijk is daarmee zeker adequaat.
- De kenniscomponent (sociaal én juridisch) is goed verankerd in het curriculum.
- De onderzoekscomponent is binnen de opleiding nadrukkelijk tot wasdom gekomen.
- Het auditteam is tevreden over het door de opleiding gevoerde 'taalbeleid'.
- Het aantal uren dat studenten besteden aan hun studie, 30-35 uren, kan hoger door op onderdelen de studielast te verzwaren, een traject dat inmiddels is ingezet.
- De kwaliteit van de docenten is goed; de meeste docenten hebben een voor de opleiding relevante wo-opleiding afgerond en beschikken over voldoende relevante werkervaring.
- De rendementen zijn stijgend. De op dit terrein genomen maatregelen lijken effect te sorteren en zijn aan de maat.
- De studieloopbaanbegeleiding is goed vormgegeven en nadrukkelijk gericht op een professionele beroepshouding en dient, zo is het tenslotte ook bedoeld, als een oriëntatie op het latere beroep.

Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.

Toelichting NVAO: Het gerealiseerde niveau blijkt uit de tussentijdse en afsluitende toetsen, de afstudeerwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren. De toetsen en de beoordeling zijn valide, betrouwbaar en voor studenten inzichtelijk.

Bevindingen

Examen- en toetscommissie

De samenstelling, werkwijze, taken en bevoegdheden van de examencommissie zijn uitgewerkt in het Reglement examencommissie van de Hogeschool van Amsterdam. De examencommissie is verantwoordelijk voor de kwaliteit van de toetsen en voor de borging van het eindniveau. De prioriteit in haar werkzaamheden lag in het studiejaar 2011-2012 bij de borging van het eindniveau. De examencommissie heeft toen het niveau van de externe afstudeeropdrachten en de beoordeling onderzocht. Dat bleek voldoende te zijn. De examencommissie heeft wel een aantal aanbevelingen gedaan, waaronder de puntentelling bij de beoordeling die duidelijker kon. De examencommissie beoordeelt jaarlijks steekproefsgewijs een aantal scripties.

Examencommissie en SJD management overleggen regelmatig om zo een goede afstemming en een duidelijke scheiding van taken en verantwoordelijkheden te garanderen.

Naast een examencommissie kent de opleiding ook een toetscommissie die haar taken uitvoert daartoe gemandateerd door de examencommissie. De leden van de toetscommissie worden benoemd op basis van hun deskundigheid op het terrein van toetsing. Zij bestaat uit vier docenten en een onderwijskundige. Zij checkt de kwaliteit van de toetsen en rapporteert daarover aan de examencommissie, tevens evalueert zij jaarlijks het toetsbeleid en houdt toezicht op het toetsprogramma. Waar nodig adviseert zij docenten bij het maken van toetsen en organiseert zij jaarlijks trainingen in toetsen en beoordelen.

Toetsconstructeurs, in de regel docenten, leveren hun toets in bij de toetscommissie die ze controleert en de constructeurs van feedback voorziet. Per studieonderdeel wijst de opleiding twee docenten aan die de toets ontwerpen, inclusief het antwoordmodel. Zij ontwikkelen de toetsen op basis van een checklist.

De toetscommissie beoordeelt de kwaliteit van de toets, neemt daarbij een eigenstandige positie in en deelt haar oordeel mee aan de examencommissie. Het is de examencommissie die uiteindelijk de toets vaststelt.

De opleiding blijkt de afgelopen jaren veel tijd geïnvesteerd te hebben in het verhogen van de kwaliteit van toetsen en het verbeteren van de beoordelingswijze ervan. Inmiddels heeft de opleiding per beoordelingscriterium vastgelegd welke prestatie zij voor dat criterium voldoende acht en wanneer de beantwoording door de student in een onvoldoende score resulteert.

Het auditteam is van oordeel dat de wijze waarop de opleiding inhoud geeft aan toetsing en de wijze waarop het beleid op dit gebied 'handen en voeten' krijgt, zeker de kwalificatie voldoende verdient. De uitvoering van het toetsbeleid en het ontwikkelen van toetsinstrumenten en de toetsen zelf is een proces dat de opleiding regelmatig tegen het licht houdt en waar nodig verbetert. Positief is verder dat binnen de opleiding taken en bevoegdheden op het terrein van examinering en toetsing eenduidig zijn belegd.

Toetsen

Binnen de studieonderdelen onderscheidt de opleiding verschillende toetsvormen. De toetsvorm is afhankelijk van de leerlijn en het beoogde competentieniveau. Het niveau waarop de opleiding toetst is gerelateerd aan de drie eerder in dit rapport binnen het competentieprofiel onderscheiden niveaus: hoofdfasebekwaam, stagebekwaam, startbekwaam.

In het eerste studiejaar ligt de nadruk op kennis- en inzichtvragen en eenvoudige toepassingsvragen. In het tweede studiejaar ligt het accent op het toetsen van toepassing en analyse. In het derde- en vierde studiejaar toetst de opleiding vooral het kritische denken en probleem oplossen. Verder vindt er competentiegerichte toetsing plaats via beroepsproducten, de stage, de externe opdracht en het assessment.

Concreet gebruikt de opleiding bijvoorbeeld binnen de conceptuele leerlijn vooral kennistoetsen zoals open vragen toetsen en mc-toetsen. Voor de integrale leerlijn geldt dat de opleiding toetst op basis van een professioneel product. Ook toetst de opleiding door middel van casustoetsen, presentaties, assessments of verslagen.

Het auditteam heeft tijdens de audit de toetsen bestudeerd die de opleiding aanbiedt en dan voornamelijk kennistoetsen, omdat deze het auditteam een beeld geven van de breedte én diepgang waarin de opleiding toetst. Gebleken is dat de toetsen van een voldoende niveau zijn, dat wil zeggen dat zij in voldoende mate de student gelegenheid bieden zijn kennis te reproduceren. Ook de toetsen waarin studenten hun vaardigheden dienen te bewijzen zijn aan de maat.

Daarnaast heeft het auditteam verschillende studiehandleidingen bestudeerd. In de studiehandleidingen treffen studenten informatie aan over de wijze waarop de opleiding toetst, en zijn de beoordelingscriteria en voorbeeldvragen en voorbeeldopdrachten opgenomen. Het auditteam constateert dat de opleiding dit duidelijk presenteert naar de student waarbij zowel de algemene beoordelingscriteria als de opdracht-specifieke criteria zijn beschreven.

De tevredenheid van studenten is in vergelijking met 2010 wat betreft de toetsing en beoordeling iets toegenomen. De opleiding zit nu op een score 'voldoende'. Tijdens de audit gaven studenten aan tevreden te zijn met de toetsen en de wijze van toetsen door de opleiding.

Toetsing eindniveau

In de externe opdracht (in hbo-termen komt dit overeen met de scriptie) staan de competenties 6 en 7 centraal: Praktijkgericht onderzoek uitvoeren en beleid ontwikkelen; professioneel handelen en zichzelf ontwikkelen in het beroep. De opdracht vraagt van de student zijn juridische en sociale kennis en vaardigheden te activeren. Het auditteam stelt vast dat deze opdracht bestaat uit vier onderdelen die de opleiding afzonderlijk beoordeelt. De student schrijft een oriëntatieverslag, beschrijft de onderzoeksopzet, schrijft een onderzoeksrapport en geeft afsluitend een presentatie. De student schrijft zijn afstudeeropdracht alleen en maakt daarbij gebruik van duidelijk omschreven beoordelingscriteria.

De opleiding heeft de begeleiding van de student tijdens het afstudeertraject en de beoordeling ervan gescheiden. Dat wil zeggen, bij beide activiteiten, het begeleiden en beoordelen, zijn verschillende personen betrokken.

Alvorens het auditteam haar oordeel geeft over de afstudeeropdracht, verdient het afsluitend onderdeel Compas nog aandacht. Voor de voltijdstudent vormt Compas een competentie-assessment in de vorm van een interview waarbij de student zijn portfolio als 'bewijs' gebruikt. In feite beoordeelt de opleiding hier of de student beschikt over voldoende kennis van het werkveld, de functies die hij ambieert en de daarbij behorende competenties. Met behulp van

zijn portfolio (met daarin opgenomen de feedback van begeleiders) dient hij in het interview de geschiktheid aan te tonen voor deze functies.

Deeltijdstudenten kennen ook het Compas waarbij zij een portfolio samenstellen met beroepsproducten. Zij kiezen uit het werkveld twee beroepsproducten waarmee zij demonstreren de laatste SJD competentie 'Professioneel handelen en zichzelf ontwikkelen in het beroep' te beheersen. Verder schrijven zij drie opdrachten waaronder een artikel over een SJD relevant onderwerp. Tenslotte voeren zij over hun portfolio en de op de werkplek uitgewerkte opdrachten een interview met twee assessoren. Centraal tijdens dat interview staat de mate waarin de student professionaliteit heeft getoond en thans toont en de mate waarin hij als startbekwaam geldt.

Het auditteam heeft eindwerkstukken beoordeeld van zowel de voltijd- als deeltijdvariant van de Amsterdamse SJD opleiding. In een bijlage is een opsomming opgenomen van de vooraf bestudeerde 15 voltijd- en 5 deeltijdeindwerkstukken. De vak- en de werkvelddeskundige hebben de vrije hand gehad bij hun keuze van eindwerkstukken.

Samenvattend stelt het auditteam vast dat alle door haar bestudeerde eindwerkstukken hbo-waardig zijn. Dat wil zeggen dat de in de eindopdrachten aangesneden problematiek SJD gerelateerd is, dat de onderzoeksvraag en de daarvan afgeleide deelvragen voldoende complex en uitdagend zijn, dat de gevolgde onderzoeksmethodiek adequaat en goed navolgbaar is en dat het eindresultaat, de conclusies en aanbevelingen afleidbaar zijn uit het onderzoek. Ten aanzien van de oordelen merkt het auditteam op dat deze in lijn zijn met de oordelen gegeven door de beoordelaars van de opleiding SJD.

Weging en Oordeel

Het auditteam komt bij Standaard 3 tot het oordeel: voldoende. De volgende overwegingen hebben tot dit oordeel geleid.

- Examencommissie en toetscommissie zijn op een adequate wijze vormgegeven. De examencommissie voldoet aan de eisen zoals geformuleerd in de wet versterking besturing. De mandatering van de toetscommissie is duidelijk beschreven.
- De opleiding informeert studenten duidelijk per studieonderdeel op welke wijze toetsing plaatsvindt en wat de criteria zijn op basis waarvan de opleiding toetst.
- Het auditteam constateert dat de opleiding op een betrouwbare en valide wijze toetst. Dit geldt voor zowel de theorie- als de praktijkcomponent van de opleiding. De door de opleiding gehanteerde wijze van toetsen sluit aan bij de competenties, de doelstellingen en het curriculum.
- De kennistoetsen zijn op bachelor-niveau wat diepgang betreft en de opleiding toetst per studieonderdeel ook in voldoende mate in de breedte waarbij meerdere aspecten die kenmerkend zijn voor dat studieonderdeel getoetst worden.
- De door het auditteam bestudeerde eindwerkstukken zijn van voldoende niveau. De beoordeling is conform het oordeel van het auditteam.

5. ALGEMEEN EINDOORDEEL

Het auditteam stelt vast en is van oordeel dat de door de SJD opleiding van de Hogeschool van Amsterdam gehanteerde set competenties en de opleidingsdoelstellingen in overeenstemming zijn met de eisen die het werkveld stelt aan afgestudeerden van deze opleiding.

De opleiding speelt in op recente ontwikkelingen in het vakgebied/beroepenveld en weet deze ontwikkelingen goed te verwerken in het curriculum. Het curriculum laat een balans zien tussen breedte en diepgang en maakt inhoudelijk een adequate indruk. Binnen de opleiding is verder sprake van een samenhangende leeromgeving, die de studenten de mogelijkheid geeft de competenties en de basiskennis te verwerven.

De inhoud van beide opleidingsvarianten maakt een degelijke indruk waarbij nagedacht is over de te behandelen thema's in relatie tot ontwikkelingen in de maatschappij.

De opleiding beschikt over vakbekwame docenten met voldoende theoretische en aan de praktijk gerelateerde kennis.

De voorzieningen zijn op niveau. Studenten zijn tevreden over de begeleiding en de informatievoorziening/communicatie die de opleiding aanbiedt, zo constateert het auditteam.

De examencommissie functioneert op een adequate wijze. Zij stelt de juiste prioriteiten en houdt de vinger aan de pols wat betreft de kwaliteit en het niveau van de opleiding.

Uit de tussenproducten en de bestudeerde eindwerkstukken concludeert het auditteam dat de afgestudeerden na afronding van de opleiding beschikken over hbo-bachelorniveau.

6. AANBEVELINGEN

Het auditteam heeft geen aparte aanbevelingen aan de SJD opleiding, anders dan die in het rapport onder de verschillende Standaarden vermeld zijn.

BIJLAGE I Scoretabel

Scoretabel paneloordelen hbo-bachelor Sociaal-Juridische Dienstverlening voltijd/ deeltijd	
Standaard	Oordeel
Standaard 1. De beoogde eindkwalificaties	goed
Standaard 2. Onderwijsleeromgeving	goed
Standaard 3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	voldoende
Algemeen eindoordeel	voldoende

BIJLAGE II Opleidings specifieke eindkwalificaties

SJD-competenties jaar 2012 – 2013

Taakgebied	Competentie	Omschrijving
Taakgebied 1 Werken met, voor of namens een cliënt of een groep cliënten (uit een populatie gekenmerkt door diversiteit op verscheidene dimensies) met sociaal juridische problemen, vanuit grootstedelijk perspectief. Waar mogelijk boort de SJD-er eigen mogelijkheden van de cliënt en zijn net werk aan. Doel is cliënt aan en tot zijn recht te laten komen middels inzetten van de drie cliëntcompetenties. In de SJD-praktijk worden deze competenties veelal geïntegreerd toegepast.	1. Methodisch en strategisch handelen.	De SJD'er kan op een analytische en methodische wijze sociaal-juridisch vragen en problemen van cliënten duiden en verhelderen. Hij kan daarbij een strategische keuze maken en deze verantwoorden op basis van maatschappelijke theorie en kennis van het recht. In de gekozen strategie zijn persoonlijke, culturele, agogische, medische en maatschappelijke omstandigheden (w.o. formele en informele netwerken) van de cliënt meegenomen. De SJD-er kan aansluiten bij de leef- en systeemwereld, o. a. het netwerk, van de cliënt.
	2. Wetten en regels toepassen, benutten en uitvoeren.	De SJD'er kan op basis van actuele kennis van het recht sociaal juridische vragen en problemen van cliënten juridisch duiden, verhelderen en vervolgens vanuit een juridisch perspectief behandelen. Hij kan daarbij een juridisch onderbouwd plan van aanpak opstellen en levert maatwerk binnen de gegeven kaders van de organisatie en de mogelijkheden van wet- en regelgeving.
	3. Communiceren	De SJD'er is in staat om m.b.t. sociaal juridische kwesties zowel mondeling als schriftelijk in correct Nederlands informatie, plannen en oplossingen te bespreken, te beargumenteren en uit te leggen aan cliënten en professionals/collega's. Hij of zij stemt de communicatie af op de gesprekspartner, het doel van het gesprek, werkt vanuit een onderzoekende, empathische houding, is omgevingsbewust en structureert.

Taakgebied	Competentie	Omschrijving
Taakgebied 2 Organisatorische, bedrijfsmatige en coördinerende taken	4. Werken in en vanuit de eigen organisatie	De SJD'er kan zich als professional verhouden tot zijn organisatie en het beleid van de organisatie. Hij werkt in dit kader samen met collega's en in teamverband; zorgt voor overdracht en briefing; is resultaatgericht, kostenbewust en is in staat projecten te coördineren .
	5. Werken in externe samenwerkingsverbanden	De SJD'er kan binnen het maatschappelijk kader werken aan de positionering van de eigen organisatie en werkt vanuit de eigen organisatie samen met andere organisaties, bijv. in de vorm van ketensamenwerking. Hij werkt waar nodig en zo mogelijk met methoden als casemanagement en voert regie.
Taakgebied 3 Onderzoeks- en professionaliserings-taken	6. Praktijkgericht onderzoek uitvoeren en beleid ontwikkelen	De SJD'er is in staat tot het verrichten en beoordelen van praktijkgericht onderzoek t.b.v. de ontwikkeling, uitvoering, monitoring en evaluatie van beleid en/of methoden. Dit doet hij door problemen in de beroepspraktijk en/of knelpunten in ontwerp en/of uitvoering van wetten, regelingen en voorzieningen te signaleren, te onderzoeken en vervolgens acties (ter verbetering) voor te stellen.
	7. Professioneel handelen en zichzelf ontwikkelen in het beroep	De SJD'er kan zijn eigen ontwikkeling sturen en bespreekbaar maken door middel van systematische reflectie op: het eigen beroepshandelen, zijn attitude, de invloed van normen en waarden en oordeelsvorming

BIJLAGE III Schematisch overzicht opleidingsprogramma

Voltijd Jaar 1 studiejaar 2011-2012

Leerlijn/Thema	Blok 1: Basis	Blok 2: Basis	Blok 3: Wonen en Leefbaarheid	Blok 4: Arbeid en Inkomen
Recht	Inleiding Recht (4 EC)	Inleiding Privaatrecht (4 EC)	Huurrecht (4 EC)	Arbeidsrecht (4 EC)
	Juridische Vaardigheden I (2 EC)			Juridische Vaardigheden II (2 EC)
Communicatie	Actief Luisteren (2 EC)	Omgaan met Diversiteit (2 EC)	Rapporteren (2 EC)	Adviseren (2 EC)
	Meesterlijk Schrijven (2 EC)		Omgaan met Emoties (2 EC)	
Methodiek en Maatschappij		Methodisch Handelen (3 EC)	Indiceren (3 EC)	
		Gedrag en Samenleving (2 EC)		
Integratie en Praktijk	Werkveld in Beeld (4 EC)	Mens, Recht en Maatschappij (4 EC)	Wonen en Leefbaarheid (4 EC)	Arbeid en Inkomen (4 EC)
			Praktijk 1: Ken je Cliënt (2 EC)	
Ondersteunend	Studieloopbaanbegeleiding (2 EC)			

Voltijd Jaar 2 studiejaar 2011-2012

Leerlijn/Thema	Blok 1: Criminaliteit en Veiligheid	Blok 2: Overheid en Welzijn	Blok 3: Uitkeringen en Re-integratie	Blok 4: Integrale Schuldhulp-verlening
Recht	Straf(proces)recht (2 EC)	Materieel Bestuursrecht (3 EC)	Sociaal Zekerheidsrecht (4 EC)	3 keuzevakken (3 x 2 EC = 6 EC)
	Civiel Jeugdrecht (2 EC)	Bestuursprocesrecht (3 EC)	Handhaving (2 EC)	
Communicatie	Beleidsmatig Schrijven (2 EC)	Conflicthantering (2 EC)	Omgaan met Agressie (2 EC)	Coaching (2 EC)
Methodiek en Maatschappij	Criminologie (3 EC)	Onderzoeks-methoden (3 EC)	Assessment (3 EC)	
Integratie en Praktijk	Criminaliteit en Veiligheid (4 EC)	Overheid en Welzijn (4 EC)	Uitkeringen en Re-integratie (4 EC)	Integrale Schuldhulpverlening (4 EC)
	Praktijk 2: Beroepsvoorbereiding (4 EC)			
Ondersteunend	Studieloopbaanbegeleiding (1 EC)			

Voltijd Jaar 3 studiejaar 2011-2012

Leerlijn/Thema	Blok 1: Stage	Blok 2: Stage	Blok 3: Stage	Blok 4: Stage
Communicatie			Coördineren (1 EC)	
Methodiek en Maatschappij		Organisatiekunde (1 EC)		
Integratie en Praktijk				Regie (1 EC)
	Stage I: inwerkfase (8 EC)	Stage II: uitvoeringsfase (16 EC)	Stage III: verdiepingsfase (24 EC)	
		Praktijkopdracht: onderzoeksopzet (1 EC)	Praktijkopdracht: onderzoeksuitvoering (2 EC)	
Ondersteunend	Terugkomonderwijs: Methodische Werkbegeleiding, Werkbesprekingen en Studieloopbaanbegeleiding (6 EC)			

Voltijd Jaar 4 studiejaar 2011-2012

Leerlijn/Thema	Blok 1: Minor	Blok 2: Minor	Blok 3: Externe Opdracht	Blok 4: Externe Opdracht
Recht	SJD Minoren (30 EC): <ul style="list-style-type: none"> • Handhaving • Jeugdrecht • Mediation • Wonen Andere verwante Minoren: zie www.minoren.hva.nl .			
Communicatie			Coördineren (2 EC)	
Methodiek en Maatschappij			Regie (3 EC)	Compas (3 EC)
Integratie en Praktijk			Externe Opdracht (20 EC)	
Ondersteunend	Studieloopbaanbegeleiding (2 EC)			

Deeltijd Jaar 1 studiejaar 2011-2012

Leerlijn/Thema	Blok 1: Basis	Blok 2: Basis	Blok 3: Basis	Blok 4: Arbeid en Inkomen
Recht	Inleiding Recht (4 EC)	Inleiding Privaatrecht (4 EC)		Arbeidsrecht (4 EC)
	Juridische Vaardigheden I (2 EC)		Juridische Vaardigheden II (2 EC)	
Communicatie	Actief Luisteren (2 EC)	Meesterlijk Schrijven (2 EC)	Rapporteren (2 EC)	Adviseren (2 EC)
		Omgaan met Diversiteit (2 EC)		
Methodiek en Maatschappij		Methodisch Handelen (3 EC)	Gedrag en Samenleving (2 EC)	
Integratie	Werkveld in Beeld (4 EC)		Mens, Recht en Maatschappij (4 EC)	Arbeid en Inkomen (4 EC)
Praktijk	Competentieontwikkeling in de Praktijk (15 EC)			
Ondersteunend	Studieloopbaanbegeleiding (2 EC)			

Deeltijd jaar 2 studiejaar 2011-2012

Leerlijn/Thema	Blok 1: Wonen en Leefbaarheid	Blok 2: Wonen en Leefbaarheid	Blok 3: Criminaliteit en Veiligheid	Blok 4: Criminaliteit en Veiligheid
Recht	Huurrecht (4 EC)	Materieel Bestuursrecht (3 EC)	Straf(proces)recht (2 EC)	Civiel Jeugdrecht (2 EC)
Communicatie	Omgaan met Emoties (2 EC)	Beleidsmatig Schrijven (2 EC)	Omgaan met Agressie (2 EC)	2 x keuzevak (2 x 2 EC = 4 EC)
		Conflicthantering (2 EC)		
Methodiek en Maatschappij	Indiceren (3 EC)		Criminologie (3 EC)	
Integratie	Wonen en Leefbaarheid (4 EC)		Criminaliteit en Veiligheid (4 EC)	
Praktijk	Competentieontwikkeling in de Praktijk (22 EC)			
Ondersteunend	Studieloopbaanbegeleiding (1 EC)			

Deeltijd Jaar 3 studiejaar 2011-2012

Leerlijn/Thema	Blok 1: Overheid en Welzijn	Blok 2: Uitkeringen en Re-integratie	Blok 3: Integrale schuldhulp-verlening	Blok 4: Integratie praktijk 2
Recht	Bestuursprocesrecht (3 EC)	Sociaal Zekerheidsrecht (4 EC)	Handhaving (2 EC)	Juridische Casuïstiek (3 EC)
				Keuzevak (2 EC)
Communicatie		Cliënt Centraal (2 EC)	Coaching (2 EC)	Coördineren (2 EC)
				Assessment (3 EC)
Methodiek en Maatschappij	Onderzoeks-methoden (3 EC)		Organisatiekunde (3 EC)	
Integratie	Overheid en Welzijn (4 EC)	Uitkeringen en Re-integratie (4 EC)	Integrale Schuldhulpverlening (4 EC)	
Praktijk	Competentieontwikkeling in de Praktijk (18 EC)			
Ondersteunend	Studieloopbaanbegeleiding (1 EC)			

Deeltijd Jaar 4 studiejaar 2011-2012

Leerlijn/Thema	Blok 1: Minor	Blok 2: Minor	Blok 3: Externe Opdracht	Blok 4: Externe Opdracht
Recht	SJD Minoren (30 EC): <ul style="list-style-type: none"> • Handhaving • Jeugdrecht • Mediation • Wonen Andere verwante Minoren: zie www.minoren.hva.nl .			
Communicatie				
Methodiek en Maatschappij				
Integratie en Praktijk				Compas (3 EC)
			Externe Opdracht (20 EC)	
	Competentieontwikkeling in de Praktijk (6 EC)			
Ondersteunend	Studieloopbaanbegeleiding en Portfolio-ontwikkeling (1 EC)			

Voltijd Jaar 1 studiejaar 2012-2013

Leerlijn/Thema	Blok 1: Basis	Blok 2: Basis	Blok 3: Wonen en Leefbaarheid	Blok 4: Arbeid en Inkomen
Recht	Inleiding Recht (4 EC)	Inleiding Privaatrecht (4 EC)	Huurrecht (4 EC)	Arbeidsrecht (4 EC)
	Juridische Vaardigheden I (2 EC)			Juridische Vaardigheden II (2 EC)
Communicatie	Actief Luisteren (2 EC)	Omgaan met Diversiteit (2 EC)	Rapporteren (2 EC)	Adviseren (2 EC)
	Meesterlijk Schrijven (2 EC)		Omgaan met Emoties (2 EC)	
Methodiek en Maatschappij		Methodisch Handelen (3 EC)	Indiceren (3 EC)	
		Gedrag en Samenleving (2 EC)		
Integratie en Praktijk	Werkveld in Beeld (4 EC)	Mens, Recht en Maatschappij (4 EC)	Wonen en Leefbaarheid (4 EC)	Arbeid en Inkomen (4 EC)
			Praktijk 1: Ken je Cliënt (2 EC)	
Ondersteunend	Studieloopbaanbegeleiding (2 EC)			

Voltijd Jaar 2 studiejaar 2012-2013

Leerlijn/Thema	Blok 1: Criminaliteit en Veiligheid	Blok 2: Overheid en Welzijn	Blok 3: Uitkeringen en Re-integratie	Blok 4: Integrale Schuldhulp-verlening
Recht	Straf(proces)recht (2 EC)	Materieel Bestuursrecht (3 EC)	Sociaal Zekerheidsrecht (4 EC)	Schulden en Recht (2 EC)
	Civiel Jeugdrecht (2 EC)	Bestuursprocesrecht (3 EC)	Handhaving (2 EC)	2 keuzevakken (2 x 2 EC = 4 EC)
Communicatie	Beleidsmatig Schrijven (2 EC)	Conflicthantering (2 EC)	Omgaan met Agressie (2 EC)	Coaching (2 EC)
Methodiek en Maatschappij	Criminologie (3 EC)	Onderzoeks-methoden (3 EC)	Assessment (3 EC)	
Integratie en Praktijk	Criminaliteit en Veiligheid (4 EC)	Overheid en Welzijn (4 EC)	Uitkeringen en Re-integratie (4 EC)	Integrale Schuldhulpverlening (4 EC)
	Praktijk 2: Vrijwilligerswerk (2 EC)			
				Stagevoorbereiding (2 EC)
Ondersteunend	Studieloopbaanbegeleiding (1 EC)			

Voltijd Jaar 3 studiejaar 2012-2013

Leerlijn/Thema	Blok 1: Stage	Blok 2: Stage	Blok 3: Stage	Blok 4: Stage
Communicatie		Coördineren (1 EC)		
Methodiek en Maatschappij	Organisatiekunde (1 EC)			
Integratie en Praktijk			Regie (1 EC)	
	Stage I: inwerkfase (8 EC)	Stage II: uitvoeringsfase (16 EC)	Stage III: verdiepingsfase (24 EC)	
		Praktijkopdracht: onderzoeksopzet (1 EC)	Praktijkopdracht: onderzoeksuitvoering (2 EC)	
Ondersteunend	Terugkomonderwijs: Methodische Werkbegeleiding, Werkbesprekingen en Studieloopbaanbegeleiding (6 EC)			

Voltijd Jaar 4 studiejaar 2012-2013

Leerlijn/Thema	Blok 1: Minor	Blok 2: Minor	Blok 3: Externe Opdracht	Blok 4: Externe Opdracht
Recht	SJD Minoren (30 EC): <ul style="list-style-type: none"> • Handhaving • Jeugdrecht • Mediation • Wonen Andere verwante Minoren: zie www.minoren.hva.nl .			
Communicatie				
Methodiek en Maatschappij				
Integratie en Praktijk			Externe Opdracht (20 + 7 EC)	
Ondersteunend				

Deeltijd Jaar 1 studiejaar 2012-2013

Leerlijn/Thema	Blok 1: Basis	Blok 2: Basis	Blok 3: Basis	Blok 4: Arbeid en Inkomen
Recht	Inleiding Recht (4 EC)	Inleiding Privaatrecht (4 EC)		Arbeidsrecht (4 EC)
	Juridische Vaardigheden I (2 EC)		Juridische Vaardigheden II (2 EC)	
Communicatie	Actief Luisteren (2 EC)	Meesterlijk Schrijven (2 EC)	Rapporteren (2 EC)	Adviseren (2 EC)
		Omgaan met Diversiteit (2 EC)		
Methodiek en Maatschappij		Methodisch Handelen (3 EC)	Gedrag en Samenleving (2 EC)	
Integratie	Werkveld in Beeld (4 EC)		Mens, Recht en Maatschappij (4 EC)	Arbeid en Inkomen (4 EC)
Praktijk	<ul style="list-style-type: none"> • Studenten werken 8 uur per week 40 weken lang of 16 uur 20 weken lang (11 EC) • Methodische Werkbegeleiding (1 EC) • Portfolio-ontwikkeling (4 EC) 			
Ondersteunend	Studieloopbaanbegeleiding (1 EC)			

Deeltijd jaar 2 studiejaar 2012-2013

Leerlijn/Thema	Blok 1: Wonen en Leefbaarheid	Blok 2: Wonen en Leefbaarheid	Blok 3: Criminaliteit en Veiligheid	Blok 4: Integratie praktijk 1
Recht	Huurrecht (4 EC)	Materieel Bestuursrecht (3 EC)	Straf(proces)recht (2 EC)	Civiel Jeugdrecht (2 EC)
Communicatie	Omgaan met Emoties (2 EC)	Beleidsmatig Schrijven (2 EC)	Omgaan met Agressie (2 EC)	
		Conflicthantering (2 EC)		
Methodiek en Maatschappij	Indiceren (3 EC)		Criminologie (3 EC)	Organisatiekunde (2 EC)
Integratie	Wonen en Leefbaarheid (4 EC)		Criminaliteit en Veiligheid (4 EC)	Assessment (3 EC)
				Regie (1 EC)
Praktijk	<ul style="list-style-type: none"> • Studenten werken 12 uur per week 40 weken lang (17 EC) • Methodische Werkbegeleiding (1 EC) • Portfolio-ontwikkeling (2 EC) 			
Ondersteunend	Studieloopbaanbegeleiding (1 EC)			

Deeltijd Jaar 3 studiejaar 2012-2013

Leerlijn/Thema	Blok 1: Overheid en Welzijn	Blok 2: Uitkeringen en Re-integratie	Blok 3: Integrale schuldhulp-verlening	Blok 4: Integratie praktijk 2
Recht	Bestuursprocesrecht (3 EC)	Sociaal Zekerheidsrecht (4 EC)	Handhaving (2 EC)	Juridische Casuïstiek (3 EC)
			Schulden en Recht (2 EC)	
Communicatie		Cliënt Centraal (2 EC)	Coaching (2 EC)	Coördineren (2 EC)
Methodiek en Maatschappij	Onderzoeks-methoden (3 EC)			Organisatiekunde (2 EC)
Integratie	Overheid en Welzijn (4 EC)	Uitkeringen en Re-integratie (4 EC)	Integrale Schuldhulpverlening (4 EC)	
		Onderzoek (2 EC)		
Praktijk	<ul style="list-style-type: none"> • Studenten werken 12 uur per week 40 weken lang (17 EC) • Methodische Werkbegeleiding (1 EC) • Portfolio-ontwikkeling (2 EC) 			Portfolio-assessment
Ondersteunend	Studieloopbaanbegeleiding (1 EC)			

Deeltijd Jaar 4 studiejaar 2012-2013

Leerlijn/Thema	Blok 1: Minor	Blok 2: Minor	Blok 3: Externe Opdracht	Blok 4: Externe Opdracht
Recht	SJD Minoren (30 EC): <ul style="list-style-type: none"> • Handhaving • Jeugdrecht • Mediation • Wonen Andere verwante Minoren: zie www.minoren.hva.nl .			
Communicatie				
Methodiek en Maatschappij				
Integratie en Praktijk			Externe Opdracht (20 + 7 EC)	
				Compas (3 EC)

BIJLAGE IV Programma, werkwijze en beslisregels

Auditprogramma Beperkte Opleidingsbeoordeling t.b.v. bachelor Sociaal-Juridische Dienstverlening. Hogeschool van Amsterdam. d.d. 2 oktober 2012.

Tijd		Gespreksonderwerpen
08.00 – 08.15	Inloop & ontvangst auditteam	
08.15 – 09.00	Intern overleg auditteam	
09.00 – 09.15	Kennismaking managementteam opleiding SJD en vaststellen agenda	
09.15 – 10.00	<p>Managementteam SJD en voorzitter van het domein Maatschappij en Recht</p> <p><u>Ewout van der Wouden</u>: Teamleider voltijd (jaar 1 en 2) <u>Jaco Vos</u>: Teamleider voltijd (jaar 3 en 4) <u>Pauline kamphorst</u>: Teamleider deeltijd (jaar 1 t/m 4) <u>Sander Nieuwland</u>: Opleidingsmanager <u>Willem Baumfalk</u>: Domeinvoorzitter (domein Maatschappij en Recht)</p>	<p><u>Gespreksonderwerpen</u>: eigenheid opleiding – ambities - hbo-niveau - relatie beroepenveld – internationalisering - onderzoeksdimensie – inbedding verantwoordelijkheden</p>
10.00 – 10.15	Pauze	
10.15 – 11.15	<p>Docenten SJD</p> <p><u>Liesbeth Verkuyl</u>: Voorzitter expertisegroep MOM Aandachtsgebieden: organisatiekunde/ coördinator langstudeerders Variant: vt/dt</p> <p><u>Jacqueline Kloppe</u>: Voorzitter curriculumcommissie Aandachtsgebieden: Mediation, coaching, praktijklijn deeltijd, stage Variant: vt/dt</p> <p><u>Rob Janson</u>: communicatietrainer (nieuwe docent) Aandachtsgebieden: communicatieonderdelen en slb-er. Variant: vt</p> <p><u>Jacob Eikelboom</u>: Voorzitter expertisegroep communicatie en communicatietrainer Aandachtsgebied: Taalbeleid en slb-er Variant: vt</p>	<p><u>Gespreksonderwerpen</u>: realisatie samenhangende onderwijsleeromgeving - inhoud en vormgeving programma – eigen inkleuring programma - keuze werkvormen – stage - internationale component - relatie docenten beroepenveld – eigen deskundigheid docenten - deskundigheidsbevordering/pop docenten</p>

Tijd		Gespreksonderwerpen
	<p><u>Sip Stulp</u>: Coördinator stage en docent recht Aandachtsgebied: Stage en jeugdrecht Variant: vt <u>Peter Witte</u>: Internationaliseringscoördinator/ alumnibeleid Aandachtsgebied: internationalisering Variant: vt/dt</p>	
11.15 – 12.15	<p>Studenten SJD voltijd Jaana Saris (jaar 1) Mike Belder (Jaar 2) Hichem El Ahrach (Jaar 2) John vermeulen (jaar 3) Marjolein Knevel (jaar 3) Darshana Tjoen-A-Choy (jaar 4) Aisha Huisden (jaar 4)</p> <p>deeltijd Daniel Kay (jaar 2) Remco Vriend (jaar 2) Anouk Veneboer (jaar 3) Abdel Guennoun (jaar 4) Shanna Highfield (jaar 4)</p>	<p><u>Gespreksonderwerpen</u>: kwaliteit en relevantie programma - studeerbaarheid – intake en aansluiting - toetsen en beoordelen - kwaliteit docenten - opleidingsspecifieke voorzieningen – eigen producten</p>
12.15 – 13.00	Lunch auditteam	
13.00 – 13.45	<p>Spreekuur docenten/studenten SJD Rondleiding opleidingsspecifieke voorzieningen + inzien materiaal Waaronder stagedossiers en compasdossiers</p>	
13.45 – 14.30	<p>Onderzoek/lectoraat <u>Roeland van Geuns</u>: Lector Armoede en Participatie <u>Joyce van der Wolk</u>: docent onderzoeksvaardigheden/ begeleider externe opdracht en onderzoeker binnen het lectoraat Armoede en Participatie <u>Rianne van der Weijden</u>: docent recht/ begeleider externe opdracht en onderzoeker binnen het lectoraat Armoede en Participatie <u>Martin Gerrebrands</u>: docent onderzoeksvaardigheden/ begeleider externe opdracht en rondt promotietraject af <u>Artie Ramsodit</u>: docent onderzoeksvaardigheden/ begeleider externe opdracht en rondt promotietraject af</p>	<p><u>Gespreksonderwerpen</u>: onderzoek doen – lectoraat en kenniskring – onderzoekslijn (inclusief externe opdracht)</p>

Tijd		Gespreksonderwerpen
14.30 – 15.15	<p>Werkveldvertegenwoordiging/ alumni <u>Dhr. R. Weijburg (OAR-lid)</u> Reclassering Nederland, Beleidsmedewerker regio Amsterdam <u>Dhr. M. Schrik (OAR-lid en alumna)</u> Implacement, Amsterdam, Directeur Uitvoering <u>Dhr. D. Berkhof (OAR-lid)</u> DWI, Teammanager <i>Bijzondere doelgroepen GV</i> <u>Mevr. E. Kuijper (alumna)</u> Civic Zeeburg B.V. te Amsterdam Cliënt georiënteerde medewerker B - afdeling schuldhulpverlening <u>Mevr. C. Bakker (WVC-lid en Alumna)</u> Parteon; CV volgt</p>	<p><u>Gespreksonderwerpen:</u> contacten met opleiding over onder andere: actuele ontwikkelingen en doorvertaling naar programma - andere wensen vanuit het werkveld – eigen inkleuring opleiding - stage en begeleiding – onderzoekscomponent – tevredenheid over afgestudeerden – niveau - o.a. kwaliteit en relevantie van de opleiding (programma, docenten) - functioneren in de praktijk of vervolgopleiding</p>
15.15 – 16.00	<p>Examencommissie/toetscommissie <u>Rosalie Barnhoorn</u>: Voorzitter examencommissie <u>Esther Kruijven</u>: Voorzitter toetscommissie <u>Lila Ramdjanamsingh</u>: Lid examencommissie (docent recht) <u>Miranda Tebbens</u>: Lid toetscommissie (communicatietrainer)</p>	<p><u>Gespreksonderwerpen:</u> Bevoegdheden en taken examencommissie en toetscommissie - rol in de interne kwaliteitszorg toetsing - Resultaten/bewaking eindniveau</p>
16.00 – 16.15	<p>Interne terugkoppeling: bepaling <i>pending issues</i> Inzien materiaal</p>	
16.15 – 16.30	<p><i>Pending issues</i> (alle gesprekspartners zijn hiervoor beschikbaar)</p>	
	<p>Inzien materiaal Waaronder stagedossiers en compasdossiers</p>	
16.30 – 17.30	<p>Interne terugkoppeling: bepaling beoordeling</p>	
17.30	<p>Terugkoppeling</p>	

Werkwijze

Bij de beoordeling van de voltijd en deeltijd opleiding SJD is uitgegaan van het door de NVAO vastgestelde "Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs" van 22 november 2011. Daarin staan de standaarden vermeld waarop een Evaluatiebureau zich bij de beperkte opleidingsbeoordeling van een opleiding moet richten en de criteria aan de hand waarvan een Evaluatiebureau moet bepalen of de basiskwaliteit van die opleiding als voldoende kan worden beoordeeld.

Op basis van de door opleiding geleverde documentatie heeft het auditteam zich een beeld kunnen vormen van de primaire en secundaire processen van beide varianten.

De visitatie was gericht op een verificatie van de bevindingen uit de documentenanalyse en het verkrijgen van aanvullende informatie over de inhoud van het programma. Dit geschiedde door gesprekken met vertegenwoordigers van de opleiding, studenten en het werkveld, die waren te kenschetsen als 'gesprekken tussen vakgenoten'.

De verificatie door het auditteam geschiedde door verscheidene malen hetzelfde onderwerp met verschillende geledingen te bespreken en aan de hand van additionele documentatie en - daar waar het de huisvesting en de materiële voorzieningen betreft- ook door eigen waarneming.

Verantwoording keuze gesprekspartners

Na overleg met de betreffende opleiding heeft het auditteam met in achtneming van de daartoe strekkende regels van de NVAO en op basis van zijn documentanalyse en de daaruit voortvloeiende specifieke aandachtspunten de keuze van de gesprekspartners vastgesteld.

Een open spreekuur maakte deel uit van het programma. Het auditteam heeft geconstateerd, dat de opleiding het open spreekuur tijdig en op correcte wijze onder de aandacht heeft gebracht van studenten en medewerkers.

Het oordeel van het auditteam vastgelegd in een conceptrapport werd aan de opleiding voorgelegd voor een toets op eventuele feitelijke onjuistheden.

Beslisregels

Volgens de NVAO-Beslisregels Accreditatie kan een onderwerp 'onvoldoende', 'voldoende', 'goed' of 'excellent' scoren. Hobéon heeft de beslisregels toegepast, zoals deze zijn opgesomd in het 'Beoordelingskaders accreditatiestelsel hoger onderwijs, 22 november 2011'.

Wanneer er sprake is van verschillende varianten van een opleiding (bijvoorbeeld: voltijd, deeltijd en dual), dan moet uit de beoordeling blijken dat voor elke variant de basiskwaliteit is gewaarborgd op grond van de standaarden uit het betreffende beoordelingskader om te komen tot een positief eindoordeel over de opleiding.

Indien een opleiding onder één CROHO-registratie wordt aangeboden op meerdere locaties, kan de opleiding alleen voor accreditatie in aanmerking komen als uit de beoordeling blijkt dat elke locatie voldoet aan de in het betreffende kader genoemde standaarden voor basiskwaliteit.

Beperkte opleidingsbeoordeling

- Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval 'onvoldoende' indien standaard 1 of 3 als 'onvoldoende' beoordeeld wordt. Een onvoldoende bij standaard 1 kan niet leiden tot het toekennen van een herstelperiode door de NVAO.
- Het eindoordeel over een opleiding kan alleen 'goed' zijn indien tenminste twee
- standaarden als 'goed' worden beoordeeld; waaronder in elk geval standaard 3.
- Het eindoordeel over een opleiding kan alleen 'excellent' zijn indien tenminste twee standaarden als 'excellent' worden beoordeeld; waaronder in elk geval standaard 3.

BIJLAGE V Lijst geraadpleegde documenten

Lijst geraadpleegde documenten

- Kritische reflectie opleiding.
 - Organigram instelling / organigram opleiding.
 - Domeinspecifiek referentiekader en de eindkwalificaties / schematisch programmaoverzicht.
 - Inhoudsbeschrijving (op hoofdlijnen) van de programmaonderdelen, met vermelding van
 - eindkwalificaties, leerdoelen, werkvormen, wijze van toetsen, literatuur, betrokken docenten en studiepunten.
 - Onderwijs- en examenregeling.
 - Overzicht van het ingezette personeel:
 - naam, functie, omvang aanstelling, graad en deskundigheid
 - differentiatie in graad uitgedrukt in % van het totaal.
 - Overzichtslijst van *alle* afstudeerwerkstukken van de laatste twee jaar.
 - Overzicht van de contacten met het werkveld.
 - Samenvatting en analyse recente evaluatieresultaten en relevante managementinformatie.
 - Verslagen overleg in relevante commissies / organen.
 - Documentatie over student- en docenttevredenheid.
 - Toetsopgaven en beoordelingscriteria en normering (antwoordmodellen) en een representatieve selectie van gemaakte toetsen (presentaties, stageverslagen, assessments, portfolio's e.d.) en beoordelingen.
 - Handboeken en overig studiemateriaal.
 - Onderwijsbeleidsplan.
 - Beleidsplan op het gebied van onderzoek in relatie tot de aangeboden opleidingen.
 - Personeelsbeleidplan.
 - Voorzieningenplan.
 - Kwaliteitszorgplan.
-
- Door het panel te bepalen representatieve selectie van afstudeerwerkstukken van de afgelopen twee jaar met beoordelingscriteria en normering.
Overzicht van 20 afstudeerwerkstukken op studentnummer:

1.	500511221
2.	500537020
3.	500528610
4.	500536384
5.	500535243
6.	500530409
7.	500539255
8.	500528108
9.	500540250
10.	500537728
11.	500533929
12.	500529744
13.	500532615
14.	500535247
15.	500536381
16.	500528105
17.	500540710
18.	500210708
19.	500126912
20.	500540796

BIJLAGE VI Overzicht auditteam

Samenstelling, korte functiebeschrijvingen en onafhankelijkheidsverklaringen van voorzitter, leden en secretaris.

Samenstelling en expertise van het auditteam laten zich als volgt weergeven:

Panelleden	Expertise - audit - kwaliteitszorg	Expertise - onderwijs	Expertise - werkveld	Expertise - vakinhoud	Expertise - internationaal	Expertise - student- zaken
voorzitter: de heer G.J. Stoltenborg	x					
Vakdeskundige: de heer H.J.L.M. van de Luytgaarden	x	x	x	x	x	
Werkvelddeskundige: de heer M. Sonneveld	x		x	x		
Studentlid: K. Schouten						x
Secretaris: G.W.M.C. Broers	x					

Op 3 juli 2012 heeft de NVAO goedkeuring gegeven aan de samenstelling van het panel Sociaal-Juridische Dienstverlening [nr#000578], Hogeschool van Amsterdam.

Korte functiebeschrijvingen panelleden

1	De heer G.J. Stoltenborg is senior adviseur bij de Hobéon Groep BV, heeft specifieke deskundigheid op het gebied van onderwijs en kwaliteitszorg en ervaring als lead-auditor in het hoger (beroeps)onderwijs.
2	De heer H.J.L.M. van de Luytgaarden is verbonden aan de Hogeschool Zuyd als lector Recht in Europa.
3	De heer M. Sonneveld is jurist en directeur uitvoering binnen het Juridisch Loket in Utrecht.
4	Mevrouw K. Schouten is SJD-student aan de Hogeschool Utrecht.

Secretaris/Coördinator

G.W.M.C. Broers	Gecertificeerd t/m 31/12/2012
-----------------	-------------------------------

Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring voorafgaand aan het beoordelingsproces

Ondergetekende (naam en privé adres)

De heer drs. G. J. Stoltenborg.

is als voorzitter gevraagd voor beoordeling van de opleiding:

Sociaal Juridische Dienstverlening.

aangevraagd door de instelling:

Hogeschool van Amsterdam

- Verklaart hierbij geen (familie)relaties of banden met de bovengenoemde instelling te onderhouden, als privépersoon, onderzoeker / docent, beroepsbeoefenaar of als adviseur, die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden;
- Verklaart hierbij zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben
- Verklaart strikte geheimhouding te betrachten van al hetgeen in verband met de beoordeling aan hem/haar bekend is geworden en wordt, voor zover de opleiding, de instelling of de NVAO hier redelijkerwijs aanspraak op kunnen maken.
- Verklaart hierbij op de hoogte te zijn van de NVAO gedragscode.

Plaats:
Den Haag.

Datum:
3 juni 2012.

Handtekening:

Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring voorafgaand aan het beoordelingsproces

Ondergetekende (naam en privé adres)

De heer mr. R. Sonneveld. Botdrager 3, 3641 LA Mijdrecht.

is als deskundige gevraagd voor beoordeling van de opleiding:

Sociaal Juridische Dienstverlening.

aangevraagd door de instelling:

Hogeschool van Amsterdam.

- Verklaart hierbij geen (familie)relaties of banden met de bovengenoemde instelling te onderhouden, als privépersoon, onderzoeker / docent, beroepsbeoefenaar of als adviseur, die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden;
- Verklaart hierbij zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben
- Verklaart strikte geheimhouding te betrachten van al hetgeen in verband met de beoordeling aan hem/haar bekend is geworden en wordt, voor zover de opleiding, de instelling of de NVAO hier redelijkerwijs aanspraak op kunnen maken.
- Verklaart hierbij op de hoogte te zijn van de NVAO gedragscode.

Plaats:
Utrecht.

Datum:
2 mei 2012.

Handtekening:

Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring voorafgaand aan het beoordelingsproces

Ondergetekende (naam en privé adres)

De heer mr. H.J.L.M. v.d. Luytgaarden.

is als vakdeskundige gevraagd voor beoordeling van de opleiding:

Sociaal Juridische Dienstverlening.

aangevraagd door de instelling:

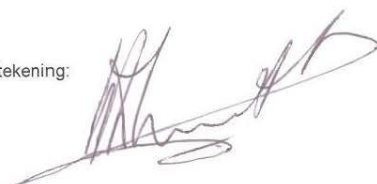
Hogeschool van Amsterdam

- Verklaart hierbij geen (familie)relaties of banden met de bovengenoemde instelling te onderhouden, als privépersoon, onderzoeker / docent, beroepsbeoefenaar of als adviseur, die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden;
- Verklaart hierbij zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben
- Verklaart strikte geheimhouding te betrachten van al hetgeen in verband met de beoordeling aan hem/haar bekend is geworden en wordt, voor zover de opleiding, de instelling of de NVAO hier redelijkerwijs aanspraak op kunnen maken.
- Verklaart hierbij op de hoogte te zijn van de NVAO gedragscode.

Plaats:
Zeist.

Datum:
4 mei 2012.

Handtekening:

Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring voorafgaand aan het beoordelingsproces

Ondergetekende (naam en privé adres)

Mevrouw K. Schouten.

is als student gevraagd voor beoordeling van de opleiding:

Sociaal Juridische Dienstverlening.

aangevraagd door de instelling:

Hogeschool van Amsterdam

- Verklaart hierbij geen (familie)relaties of banden met de bovengenoemde instelling te onderhouden, als privépersoon, onderzoeker / docent, beroepsbeoefenaar of als adviseur, die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden;
- Verklaart hierbij zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben
- Verklaart strikte geheimhouding te betrachten van al hetgeen in verband met de beoordeling aan hem/haar bekend is geworden en wordt, voor zover de opleiding, de instelling of de NVAO hier redelijkerwijs aanspraak op kunnen maken.
- Verklaart hierbij op de hoogte te zijn van de NVAO gedragscode.

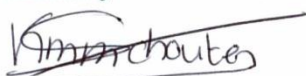
Plaats:

Utrecht

Datum:

5/6/2012

Handtekening:

Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring voorafgaand aan het beoordelingsproces

Ondergetekende (naam en privé adres)

G. Broers, Oer Haag

is als ~~deskundige~~ / secretaris gevraagd voor beoordeling van de opleiding:

S.J.O

aangevraagd door de instelling:

H. v. Amsterdam

- Verklaart hierbij geen (familie)relaties of banden met de bovengenoemde instelling te onderhouden, als privépersoon, onderzoeker / docent, beroepsbeoefenaar of als adviseur, die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden;
- Verklaart hierbij zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben
- Verklaart strikte geheimhouding te betrachten van al hetgeen in verband met de beoordeling aan hem/haar bekend is geworden en wordt, voor zover de opleiding, de instelling of de NVAO hier redelijkerwijs aanspraak op kunnen maken.
- Verklaart hierbij op de hoogte te zijn van de NVAO gedragscode.

Plaats:

Oer Haag

Datum:

22/06/12

Handtekening:

